

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Навчально-науковий інститут соціально-гуманітарного менеджменту
Кафедра журналістики та PR менеджменту

Допущено до захисту
на засіданні кафедри журналістики та PR
менеджменту
(протокол №10 від 20 травня 2025 року)
Завідувач кафедри _____ Роман ШУЛИК

Кваліфікаційна робота у формі медіапроекту
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
на тему: Особливості планування та реалізації серії мультимедійних
матеріалів про воєнне та післявоєнне відновлення прифронтових регіонів»

Виконав студент 4 курсу, групи Ж-41
Спеціальності 061 «Журналістика»
Комаровський Богдан Володимирович

Керівник – кандидат філологічних наук,
доцент
Шулик Роман Тарасович

Рецензент – кандидат наук з державного
управління, доцент
Штурхецький Сергій Володимирович

Острог, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ІДЕЇ ТА ФОРМАТУ МЕДІАПРОЄКТУ.....	9
1.1 Обґрунтування вибору проблематики медіапроєкту	9
1.2 Проблематики медіапроєкту в джерелах та літературі	11
1.3 Формати та практичні кейси з вирішення окремих аспектів проблематики медіапроєкту	16
1.4 Обґрунтування вибору формату медіапроєкту.....	20
1.5 Класифікації медіапроєкту	21
Висновки до 1-го розділу.....	23
РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ МЕДІАПРОЄКТУ.....	25
2.1 Управління змістом медіапроєкту	25
2.2 Управління часом у медіапроєкті	30
2.3 Управління ресурсами та закупівлями медіапроєкту	33
2.4 Управління вартістю медіапроєкту	34
2.5 Управління якістю медіапроєкту	34
2.6 Управління ризиками медіапроєкту	36
2.7 Управління командою медіапроєкту	36
2.8 Управління комунікаціями медіапроєкту	38
2.9 Моніторинг виконання медіапроєкту.....	40
Висновки до 2 розділу.....	42
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕДІАПРОЄКТУ	44
3.1 Проблеми з практичною реалізацією проєкту.....	44
3.2 Особливості реалізації медіапроєкту.....	46
3.3 Рекомендації щодо покращення розробки та реалізації медіапроєкту	51
Висновки до 3 розділу.....	53
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	59
ДОДАТКИ.....	67

ВСТУП

Актуальність теми медіапроекту

Дослідження воєнного та післявоєнного відновлення прифронтових регіонів України є надзвичайно важливим з огляду на низку чинників, зокрема на значні матеріальні, територіальні та людські втрати, яких зазнала країна внаслідок відкритого вторгнення Російської Федерації. Найбільше в контексті цієї проблеми розглядають три аспекти — руйнування житлового сектору, вимушене переселення громадян та їхню гуманітарну підтримку [28, ст. 6-8].

Станом на березень 2025 року кількість офіційно зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб (ВПО) досягає 4,6 мільйона людей [4]. З них значна частина — близько 22% — саме з Донецької області [14]. Це з постраждалих регіонів України не тільки в контексті людського ресурсу, а й руйнування інфраструктури. Зокрема, прямі збитки житлового сектору оцінюються у 60 мільярдів доларів, тоді ж як загальна сума прямих збитків інфраструктури по всій Україні сягнула майже 170 мільярдів доларів [22, ст. 4].

Також у період з вересня 2024 року до початку 2025 року гуманітарна ситуація в Донецькій області залишається напруженою. Основні виклики свідчать про різке зростання базових потреб домогосподарств, що проживають в межах 15 кілометрів від лінії фронту. Зокрема, частка домогосподарств, які потребували продовольства та водопостачання, зросла з 44% до 70%, а тих, що потребували медикаментів, — з 57% до 69% [46].

У таких умовах інформаційна обізнаність ВПО щодо можливостей та своїх прав відіграє ключову роль у контексті воєнного та післявоєнного відновлення. Низький рівень поінформованості може призвести до того, що ВПО не зможуть скористатися доступними ресурсами та підтримкою, поглиблюючи соціальну кризу. Своєчасне, чітке та доступне інформування щодо прав, механізмів отримання допомоги та алгоритмів відновлення є визначальним чинником посилення стійкості постраждалих громад.

Проблема, яка вирішується в медіапроекті:

Проект намагається розв'язати комплексну проблему браку доступної, актуальної та систематизованої інформації про воєнне та післявоєнне відновлення України. Він спрямований на висвітлення таких ключових питань, як руйнування житлового сектору, компенсаційні механізми для постраждалих ВПО, можливості гуманітарної підтримки. Усе це на прикладі одного з постраждалих регіонів країни — Донецької області.

Одним із головних завдань проекту стало створення «інформаційного хабу» — серія матеріалів, яка надає корисні й практичні дані для широкого кола аудиторії. Однак передусім він орієнтований на вразливі верстви населення — внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та тих, хто досі залишається жити на прифронтових територіях. Нерідко ці люди не мають достатнього доступу до інформації про свої права, можливі механізми отримання компенсацій та доступну гуманітарну допомогу.

Саме тому проект зосереджується на наданні зрозумілих покрокових інструкцій щодо використання компенсаційних механізмів, які існують на момент підготовки матеріалів. Ці інструкції стануть своєрідним «дороговказом» для тих, хто у майбутньому прагне отримати відшкодування за завдані російською агресією збитки — як фізичні, так і матеріальні чи психологічні. Водночас медіапроект може стати корисним не лише для постраждалих, а й для благодійних організацій, волонтерів, активістів та представників громадянського суспільства, які працюють над питаннями відновлення.

Таким чином, медіапроект виконує важливу соціальну функцію, допомагаючи як окремим громадянам, так і організаціям, залученим до процесу відбудови. Він розв'язує проблему обізнаності населення, інформуючи про реальний стан справ та надаючи практичні рекомендації щодо отримання компенсацій та гуманітарної допомоги. У довгостроковій перспективі ініціатива може стати одним з ресурсів для дослідження процесів відновлення України після війни.

Обґрунтування вибору формату медіапроєкту

По-перше, серія матеріалів дозволяє детально та поступово розкрити складні й багатогранні проблеми відновлення. Питання руйнування житлового фонду, підтримки внутрішньо переміщених осіб та інформаційної обізнаності населення є взаємопов'язаними, однак кожен аспект може потребувати окремого висвітлення та аналізу. Крім того, формат серії дозволяє розглядати ці питання як цілісно, так і незалежно одне від одного, акцентуючи, зокрема, на індивідуальних тематиках у контексті обраної теми.

По-друге, серійний формат текстових матеріалів надає можливість залучити до проєкту різні види мультимедійного контенту — інфографіки, колажі та світлини. Такий підхід сприяє гнучкості та дозволяє відокремити жанровість матеріалів — чи це інтерв'ю, стаття, або ж інструкція.

Тож таким чином можна акумулювати та систематизувати інформацію — замість того, щоб подавати все в одному великому матеріалі, що може стати перевантаженням для читача, серія дозволяє крок за кроком висвітлювати найбільш нагальні питання. Як наслідок — заохочення аудиторію до регулярного повернення до теми.

Мета медіапроєкту

Метою медіапроєкту стало підвищити інформаційну обізнаність населення щодо процесів воєнного та післявоєнного відновлення прифронтових регіонів України, зокрема у питаннях руйнування житлового фонду та підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Для реалізації мети було поставлено такі завдання:

- визначити реальний стан справ із масштабами руйнувань у житловому секторі одного найбільш постраждалого регіону України — Донецької області;
- проаналізувати процеси, можливості та перспективи відновлення житлового фонду, виявивши ключові труднощі або ж успіхи;
- прокласифікувати типи допомоги та ресурсів, доступних для внутрішньо переміщених осіб;

- характеризувати основні проблеми з інформаційною обізнаністю населення щодо відновлення;
- розробити інструкцію щодо можливостей механізму компенсацій збитків внаслідок військової агресії Росії;
- забезпечити поширення достовірної інформації через різні медіаканали для підвищення обізнаності серед населення.

Об'єкт дослідження

Об'єктом дослідження обрано процеси воєнного та післявоєнного відновлення на прикладі одного з постраждалих регіонів України. Зокрема, розбудова житлового фонду, інфраструктури та підтримка внутрішньо переміщених осіб (ВПО), а також питання інформаційної обізнаності населення щодо цих процесів.

Предмет дослідження

Предметом дослідження став стан процесів воєнного та післявоєнного відновлення прифронтових регіонів України, зокрема щодо руйнування житлового фонду та підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) на прикладі одного з постраждалих регіонів — Донецької області.

Методологічна база дослідження:

Для реалізації медіапроєкту на обрану тему було використано такі методи дослідження:

Аналіз – для вивчення масштабів руйнувань житлового фонду та інфраструктури прифронтових регіонів, а також для оцінки стану інформування населення про процеси відновлення.

Синтез – для об'єднання різних аспектів відновлення (житловий фонд, інфраструктура, підтримка ВПО) у єдину картину, яка дозволяє виявити основні проблеми та потреби постраждалих регіонів.

Класифікація — для поділу матеріалів за категоріями, такими як типи допомоги для ВПО, компенсаційні програми з відновлення житлового фонду та доступні гуманітарні ресурси, що дозволяє систематизувати інформацію.

Узагальнення — для збору та впорядкування емпіричних даних, що стосуються проблем відновлення, і на основі цих даних створення комплексного бачення ситуації.

Абстрагування – для виділення основних проблем та перспектив відновлення в прифронтових зонах.

А також прикладні методи розробки медіапроєкту, які включають використання різних текстових форматів (інтерв'ю, інструкції, аналітика) для висвітлення ключових проблем відновлення [1].

Наукова та практична значущість роботи

У межах медіапроєкту було проаналізовано та висвітлено масштаби руйнування житлового фонду України на прикладі однієї з постраждалої області. Також було прокласифіковано основні види допомоги для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та мешканців зруйнованих територій, визначено основні проблеми в комунікації між державними структурами, міжнародними та благодійними організаціями й населенням країни.

Виходячи з цього, практична значущість проєкту полягає в тому, що його матеріали можуть використовувати як постраждалі ВПО, гуманітарні організації, так і медіа та волонтерськими ініціативами для покращення інформаційної обізнаності населення.

Структура роботи: кваліфікаційний проєкт складається з серії матеріалів та описової частини. Описова частина складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та літератури, додатків.

У першому розділі – «Теоретичні засади вибору ідеї та формату медіапроєкту» – подано обґрунтування вибору проблематики медіапроєкту, здійснено огляд джерел та літератури з відповідної тематики, розглянуто існуючі формати медіапроєктів і практичні кейси їх реалізації. Також висвітлено класифікацію медіапроєктів та обґрунтовано вибір формату для реалізованого проєкту.

У другому розділі – «Теоретико-практичні аспекти розробки медіапроєкту» – проаналізовано основні компоненти управління

медіапроектом, зокрема управління змістом, часом, ресурсами, закупівлями, вартістю, якістю, ризиками, командою, а також моніторинг виконання проєкту. Розділ поєднує теоретичні положення з елементами практичного підходу до реалізації проєкту.

У третьому розділі – «Особливості реалізації медіапроекту» – зосереджено увагу на практичних аспектах втілення проєкту, проаналізовано труднощі, з якими зіткнулася команда в процесі реалізації, а також наведено рекомендації щодо вдосконалення процесів розробки та реалізації медіапроектів загалом.

Апробація. Результати кваліфікаційного проєкту було апробовано під час XXX наукової викладацько-студентської конференції «Дні науки» в Національному університеті «Острозька академія» (Острог, 13 травня 2025) з виступом на тему «Особливості планування та реалізації серії мультимедійних матеріалів про воєнне та післявоєнне відновлення прифронтових регіонів» [31].

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ІДЕЇ ТА ФОРМАТУ МЕДІАПРОЄКТУ

Основні поняття, які використовуються в роботі:

- **Воєнне та післявоєнне відновлення (відбудова) України** – комплекс заходів, спрямованих на відбудову інфраструктури, житла, економіки та нормалізацію соціального життя, що здійснюються під час активних бойових дій та після завершення війни.
- **Руйнування житлового фонду** – знищення або пошкодження будинків, квартир, а також іншого житла громадян у результаті бойових дій, обстрілів чи інших наслідків війни.
- **Внутрішньо переміщені особи (ВПО)** – люди, які були змушені покинути місце постійного проживання через бойові дії або загрозу життю, але залишилися в межах України.
- **Гуманітарна допомога** – матеріальна, фінансова або організаційна підтримка, що надається державою або міжнародними організаціями людям, які постраждали внаслідок війни, включаючи продовольство, медикаменти та тимчасове житло.
- **Інформаційна обізнаність ВПО** – рівень доступу переселенців до інформації щодо їхніх прав, доступних послуг та механізмів отримання компенсацій чи соціальної підтримки.
- **Компенсаційні механізми** – законодавчо визначені процедури, що дають можливість постраждалим громадянам отримати (у тому числі у майбутньому) від держави або міжнародних організацій матеріальне відшкодування за зруйноване або пошкоджене житло чи інше майно.

1.1 Обґрунтування вибору проблематики медіапроєкту

Близько десятиліття Україна знаходиться у стані військового конфлікту з Російською Федерацією, який з 2022 року набув форми повномасштабної

агресії [47]. Наслідки цієї війни мають комплексний характер та проявляються через значні людські втрати, масштабні руйнування інфраструктури та масове внутрішнє переміщення населення. Ці фактори зумовлюють потребу у комплексному підході до питань відновлення, що передбачає тісну координацію дій державних інституцій, міжнародних організацій та активну участь громадянського суспільства.

Крім того, саме нестача систематизованої та чітко сформульованої інформації створює суттєві перешкоди для ефективного відновлення та адаптації внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Постраждалі люди потребують якісної та доступної інформації щодо компенсаційних механізмів та гуманітарної підтримки [20, ст. 13-19].

Також від початку відкритого вторгнення Росії через безпекову ситуацію та загрозу життю на січень 2025 року з Донецької області виїхали або були евакуйовані понад 1,1 мільйона людей [18]. Таке переміщення зумовлює стан інформаційного вакууму: не знаючи, куди звернутися за необхідною підтримкою або ж з юридичних питань, ВПО відчують труднощі з інтеграцією у нових громадах [20, ст. 13-19].

Водночас вагомим компонентом цієї проблематики є значні руйнування житлового фонду на прифронтових територіях. Станом на кінець грудня 2024 року загальна сума збитків у житловому секторі України оцінювалася в 57,6 мільярда доларів. З цієї суми 37% збитків припадає саме на Донецьку область, що становить приблизно 31,2 мільйона доларів [10]. Це створює додаткову потребу у системному інформуванні населення про процеси компенсації та можливості відновлення зруйнованого житла.

Питання відбудови постраждалих регіонів залишається відкритим, адже воно вимагає як значних фінансових ресурсів, так і чітко вибудованої стратегії. Нині українські та міжнародні урядовці розробляють різні механізми компенсації збитків, включно з програмами державної підтримки, міжнародними ініціативами та потенційними репараціями від Росії. Однак для багатьох українців ці процеси залишаються незрозумілими та складними.

Медіапроект може допомогти висвітлити механізми відновлення, роз'яснити особливості роботи компенсаційних програм та надати покрокові інструкції для отримання допомоги.

Окрім компенсаційних механізмів, важливим аспектом є забезпечення гуманітарних потреб населення. Така допомога залишається критично важливою насамперед для ВПО з вразливих категорій — людей літнього віку, з інвалідністю, багатодітних та малозабезпечених сімей [29, ст. 8] . Тому медіапроект сприяє й розв'язанню цієї проблеми через надання актуальної та перевіреної інформації про доступні програми підтримки, а також контакти гуманітарних та благодійних організацій.

Тож вибір саме цієї проблематики пояснюється необхідністю посилення інформаційної підтримки ВПО, мешканців прифронтових територій, а також у певних аспектах громадських організацій та волонтерів. Вони постають перед численними труднощами під час інтеграції у нові соціально-економічні реалії. Ініціатива має на меті не тільки оперативно реагувати на їхні потреби, але й сприяє формуванню навчальної бази для подальших компенсаційних й відновлювальних процесів.

Орієнтуючись на критично важливі аспекти воєнного та післявоєнного відновлення, виконує подвійну функцію: забезпечує інформаційну доступність для безпосередньо постраждалих громадян та сприяє формуванню аналітичного підґрунтя розробки ефективних механізмів державної й міжнародної підтримки населення.

1.2 Проблематики медіапроекту в джерелах та літературі

Станом на кінець 2024 року житловий сектор України залишається найбільш постраждалим компонентом проблематики відновлення. Загалом через російську агресію у країні зазнали пошкоджень або повністю знищені понад 236 тисяч будівель. Серед них — понад 209 тисяч приватних домівок та близько 27 тисяч багатоповерхівок [21]. Прямі збитки в житловому секторі

оцінюються у близько 60 мільярдів доларів — це більше, ніж будь-який інший сектор економіки.

Найгіршу ситуацію громадська та міжнародна спільнота спостерігає на сході України, зокрема у Донецькій області. Зокрема, лише у цьому регіоні зазнали руйнувань понад 42,5 тисячі приватних та багатоповерхових житлових будинків [12]. Найбільше внаслідок повномасштабної війни постраждали Маріуполь, Мар'їнка, Волноваха, Бахмут, Авдіївка та Соледар — житлова та інша інфраструктура на 90% або ж повністю стерта боями [15].

У таких умовах кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) наближається до 4,6 мільйона людей [43]. З березня 2024 року уряд запровадив новий підхід до надання допомоги на проживання для ВПО, спрямований на підтримку найбільш вразливих категорій населення. Автоматично виплати продовжили для пенсіонерів, людей з інвалідністю I чи II групи, дітей з інвалідністю та інших непрацездатних. Інші категорії ВПО повинні були подавати нові заяви на отримання допомоги, за умови, що їхній дохід не перевищує 9 444 гривень на одного [24]. Ці зміни призвели до скорочення кількості отримувачів допомоги: з 2,6 мільйона переселенців, які отримували виплати до березня 2024 року, до прогнозованих 1,2 мільйона людей після впровадження нових критеріїв. Таким чином, понад мільйон людей втратили доступ до регулярної фінансової підтримки [25].

Додатковою проблемою, про яку зазначали медіа у контексті воєнного відновлення, є реалізація програми «Прихисток» [35]. Хоча вона є важливою частиною підтримки переселенців у відновленні — через стимулювання приватних домогосподарств приймати ВПО —, постраждалі стикалися із проблемами. До прикладу, у Кіровоградській області затримки таких виплат призвели до накопичення боргів у сотні тисяч гривень [3].

Крім того, як акцентують дослідники з Української Гельсінської спілки, через проблеми з фінансуванням існують ризики відмови українців від участі в програмі, адже люди фактично зазнають збитків в утриманні переселенців без компенсації.

Також вимушені переселенці, у тому числі з Донецької області, постають перед труднощами адаптації у більш безпечних областях країни. Одним з головних викликів є відсутність належного житла. У багатьох містах, куди прибувають постраждалі, бракує місць у державних гуртожитках чи модульних містечках. Тож вони мусять орендувати житло, однак нестача коштів для оплати оренди стала масовою проблемою [7]. Як йдеться у матеріалі «Детектор медіа» за 2024-й, значна частина людей витрачала на оренду житла більш як половину свого доходу, багато хто жив у переповнених кімнатах чи тимчасових притулках [7].

Водночас, як акцентують дослідники Української Гельсінської спілки з прав людини, рівень обізнаності внутрішньо переміщених осіб щодо програми компенсацій навіть після двох років відкритого вторгнення Росії в Україну — у 2024 році — загалом був недостатнім. Попри те, що український уряд широко анонсував можливість подання заяв через «Дію», значна частина постраждалих не отримала вчасних та зрозумілих роз'яснень на місцевому рівні. Зокрема, 78,4% опитаних ВПО у Рівненській області зазначили про відсутність інформаційної роботи місцевої влади щодо програм забезпечення житлом [22, ст. 4]. Ба більше, майже 91% переселенців у цьому опитуванні відповіли, що не знають про жодні місцеві чи міжнародні програми допомоги з житлом або компенсації оренди [22, ст. 10]. Це свідчить про суттєвий розрив між наявністю державної програми та її комунікацією до кінцевих бенефіціарів.

Основними каналами інформування залишаються «Дія» та центральні ЗМІ, де ще у 2023-му повідомляли про запуск нових етапів програми «Відновлення». Приміром, про старт прийому заяв на компенсацію за знищене житло у серпні того ж року та про можливість подати заявку через ЦНАП з грудня повідомляли профільні міністри у соцмережах та новинні сайти [32, 33]. Однак серед ВПО (особливо старшого віку або в сільській місцевості) багато хто не користується активно цифровими сервісами. Для них інформація через інтернет залишається малодоступною [16]. Водночас

альтернативні джерела — буклети, гарячі лінії, роз'яснення від посадовців на місцях — працювали неоднаково. В одних громадах місцева влада і ЦНАПи активно консультували людей, тоді як в інших такої роботи майже не велося [22, ст. 4-10].

Громадські організації також проводили свої дослідження і наголошували на прогалинах в інформуванні та підтримці переселенців. Згадане вище дослідження УГСПЛ виявило системний брак інформації для постраждалих [17, ст. 4-10]. Правозахисники закликали посилити роз'яснювальну роботу: доносити до ВПО, що робити у випадку втрати документів, як внести старе майно до реєстру, куди звертатися за допомогою у заповненні заявки. Деякі неурядові організації (наприклад, БФ «Право на захист») випустили у 2024 році детальні огляди умов програми «Відновлення» та пам'ятки для населення, спрощуючи юридичну мову для переселенців [16]. Однак охоплення цих матеріалів було обмеженим, і значна частина цільової аудиторії залишалася неохопленою.

А ще проблеми з компенсаціями добре ілюструють особисті досвіди постраждалих. Приклад — історія Анни Шаповал з Авдіївки, яку розповіли на «24 Каналі» [26]. Її квартира, де вона прожила все життя, була повністю знищена обстрілами, тож їй довелося разом з дітьми евакуюватися до Кропивницького. Там вона вже майже рік намагається добитися компенсації. Після ухвалення закону №11161 наприкінці 2023 року, за яким українці, чие житло зруйноване на окупованих територіях, мають право подати заяву через «Дію» або до місцевих органів влади навіть без акта обстеження будинку [37]. Анна одразу подала заяву, але результату так і не було.

Як пише видання, жінка зіштовхнулася з кількома типовими проблемами. Зокрема, їй необхідно офіційно відмовитися від права власності на зруйновану квартиру, не маючи гарантій швидкої виплати компенсації. Також наразі немає чітких гарантій щодо того, коли та яким коштом можна отримати компенсацію. А найголовніше — важко підтвердити сам факт руйнування і право власності. У випадку Анни, її документи на житло

залишились в Авдіївці, тож фактично це підтвердити через (фото або відео) вона не може, адже місто окуповане [44].

Історія Анни – не поодинокі. Посадовці визнають, що лишається багато системних проблем: відсутність єдиного реєстру збитків за всі роки війни, нерегульованість випадків, якщо право власності не внесено до реєстру тощо. Це ускладнює виконання інформаційних кампаній — людям обіцяють компенсації, але через прогалини в процедурах та цифрові бар'єри довіра підривається [23].

Тим часом у самій Донецькій області активні бої у 2023-2024 роках призвели до руйнування транспортної та енергетичної інфраструктури, що суттєво ускладнює доставку допомоги й життя людей. Обстріли доріг, мостів та замінування територій змушували гуманітарні колони шукати довші та небезпечніші шляхи [48, ст. 1]. Зокрема, влітку того ж року російський наступ перекрив критично важливу трасу Костянтинівка-Покровськ — вона слугувала головною артерією для постачання допомоги багатьом громадам Донеччини. Це різко обмежило можливості довозити продукти й товари до прифронтових міст таких як Часів Яр, Селидове, Мирноград, де потреби у гуманітарній допомозі продовжують зростати через ескалацію [48, ст. 3].

Попри масштабність міжнародної підтримки, у 2024 році гуманітарна операція в Україні зіштовхнулася з нестачею фінансування. Плани ООН з надання допомоги профінансували лише частково, що обмежувало обсяги та тривалість програм. За даними ОСНА, донори надали близько 2 мільярдів доларів на гуманітарні проекти в Україні, тоді як потреба становила 3,1 мільярда — отже, бракувало ще близько 1,1 мільярда доларів (понад третину) [49]. Брак фінансування призвів до того, що деякі напрями допомоги доводилося скорочувати або відкладати. Наприклад, до кінця року частина переселенців не отримала обіцяних зимових наборів через брак коштів у партнерів ООН. Скоротилися й обсяги продовольчих видач у певних регіонах — WFP була змушена зменшити норму допомоги, аби розподілити наявні ресурси на всіх потребуючих [32]. Водночас Норвезька рада у справах

біженців повідомила, що їм довелося призупиняти програми в Україні через затримки фінансування, зокрема через перегляд пріоритетів донорів [14].

Також у 2024-му потреби населення залишалися величезними, і зростав розрив між ними та доступними ресурсами. Окрім грошей, відчувався дефіцит і певних матеріальних ресурсів – наприклад, ліків проти хронічних захворювань чи специфічного медичного обладнання. Поставки гуманітарних товарів також залежали від світових ринків: восени виникала загроза нестачі генераторів та утеплювачів через високий попит і обмежене виробництво. В цілому, недостатнє фінансування стало системною проблемою. Тоді ж ООН закликала міжнародних донорів збільшити внески та робити їх більш гнучкими, адже операції доводиться вести у все складніших і небезпечніших умовах [50].

Тож, розглядаючи проблематику воєнного та післявоєнного відновлення України в сучасному інформаційному просторі можна чітко виділити три взаємопов'язані аспекти. Перше — безпрецедентні масштаби руйнування житла (особливо на сході країни) створили багаторічний виклик для відбудови. Друге — гуманітарна реакція як держави, так і міжнародної спільноти, які намагаються допомогти мільйонам ВПО, однак стикаються з фінансовими та організаційними труднощами. І третє — інформаційна підтримка постраждалих набуває критичного значення: ЗМІ та дослідники підкреслюють, що без достатньої обізнаності ВПО про свої права та можливості компенсації, відновлення не буде повноцінним.

1.3 Формати та практичні кейси з вирішення окремих аспектів проблематики медіапроекту

Під час аналізу ситуації з обізнаності ВПО щодо своїх прав, можна дійти висновку, що найбільш дієвим кейсом розв'язання цієї проблематики є саме інформування — через інструкції, короткі гайди та експлейнери. У таких матеріалах медіа не обмежують себе та використовують різні формати подачі інформації — від текстів до відео.

Наприклад, як вже було згадано вище, у 2023-му український уряд запровадив компенсаційну програму «єВідновлення» — власники знищеного житла можуть отримати сертифікат на купівлю нового. Ця тема не обійшла стороною ЗМІ, які публікували роз'яснення щодо процедури такої компенсації. Приміром, журналісти видання «СхідNOW» у липні того ж року повідомили, що лише в Донецькій області станом на середину місяця було пошкоджено або зруйновано понад 6 884 об'єктів житла. У матеріалі є детально описаний порядок подання заяви через застосунок «Дія» і необхідні документи, аби постраждалі мешканці (переважно ВПО) могли розраховувати на компенсацію [8].

Крім того, медійники створили спеціальний калькулятор, за яким постраждалі можуть розрахувати компенсаційну суму — для квартир або ж для приватних будинків [39]. Це дозволило отримати чіткий, прозорий та зрозумілий механізм розрахунку компенсацій, який значно спрощує складні бюрократичні процедури. Крім того, таким чином люди можуть уникнути маніпуляцій, корупції чи заниження виплат, адже тепер вони можуть самостійно оцінити приблизну вартість збитків.

Інше видання Донецької області — ІА «Вчасно» — регулярно висвітлює зміни в законодавстві щодо компенсацій. Зокрема, у січні 2025 року журналісти «Вчасно» проаналізували новоприйнятий законопроект №11161, який має дозволити компенсацію за оселі навіть на окупованих територіях та в зоні бойових дій після 2014 року [19]. В матеріалі наведені коментарі експерта — голови Асоціації молодих ВПО Аркадія Петросяна — про те, що після підписання цього закону президентом люди з окупованих територій зможуть подати заявку на компенсацію на базі програми «єВідновлення». З цього постає висновок: такі публікації не лише інформують про бюрократичні процедури, але й роз'яснюють переселенцям їхні права та можливості отримати державну підтримку.

Водночас громадські організації також долучаються до інформаційної просвіти переселенців. Так, благодійний фонд «Право на захист» надає

безоплатні юридичні ВПО та постраждалих від воєнних дій. Вони допомагають з питаннями, пов'язаними з вимушеним переміщенням, юридичним захистом, відновленням документів та отриманням соціальних виплат [2]. А інша громадська організація — «ВПО України» — сприяє в оформленні необхідних документів для отримання державних виплат і соціальної підтримки. Наприклад, у Вінницькому осередку організації протягом 2024 року надали 141 юридичну консультацію та провели 40 психологічних заходів для переселенців [6].

Також ще одним практичним та дієвим методом розв'язання проблематики гуманітарної підтримки є інтерактивні мапи. Так, у доступний спосіб охочі можуть знаходити місця надання допомоги — це практично та зручно. Одним з яскравих прикладів є інтерактивна мапа «Вільного радіо», на якій журналісти зібрали адреси, контакти та іншу необхідну інформацію про осередки підтримки ВПО з громад Донецької області [13].

Роботу медійників, благодійних фондів та громадськості відзначає й влада. За даними Донецької ОВА, протягом 2024 року жителі області подали понад 6,7 тисячі заяв на ремонт пошкодженого житла та отримали вже майже 384 млн грн на відновлення своїх осель. Щодо повністю зруйнованого майна — було подано понад 9,2 тисячі заяв, із них ухвалено позитивні рішення про компенсацію 1 295 родинам на загальну суму 1,95 млрд грн. Водночас наприкінці 2024 року сформовано ще понад 1 500 електронних сертифікатів на нове житло, які очікують фінансування [11]. Ці цифри свідчать про те, що тисячі переселенців уже скористалися механізмами компенсації — тобто інформаційна кампанія дає результат.

Ще одним практичним кейсом ЗМІ є документальні проєкти, які роблять основний акцент на людях, які відбудовують не тільки свої домівки, а й життя. Яскравий приклад — «ТутРемБуд» — ініціатива «Суспільного» про відновлення та відбудову українських міст і містечок, житлових кварталів та інфраструктури, культурних пам'яток та спортивних закладів [41].

У цьому медіапроекті представлено документальні свідчення мешканців багатоквартирних будинків, що зазнали пошкоджень унаслідок ракетних ударів з боку Російської Федерації [30]. У фокусі — процес самостійного відновлення житла постраждалими громадянами. Проект висвітлює трансформацію зруйнованої інфраструктури: відновлення електромереж і систем водопостачання, поступове відновлення транспортного сполучення, функціонування закладів охорони здоров'я, відкриття закладів культури, зокрема музеїв [5], [34], [36], [42].

Окрему увагу приділено історіям аграріїв, які здійснюють розмінування власних земельних ділянок з метою відновлення сільськогосподарського виробництва, а також підприємців, котрі відбудовують зруйновані виробничі об'єкти для запуску бізнесу [38].

У проекті також зафіксовано приклади екологічного відновлення — зокрема, висаджування нових лісів на місцях, знищених внаслідок обстрілів. Водночас центральним мотивом цього дослідження залишаються історії людей, які пережили втрату житла, близьких, роботи або зазнали тяжких фізичних і психологічних травм, але попри це знаходять внутрішні ресурси для подолання кризи та продовження життя [9].

Як зазначала головна редакторка проекту Ганна Силаєва, автори прагнули показати не просто масштаби руйнацій, а щоденні зусилля людей з відновлення знищеного [40]. Тобто медіа поступово перейшли від простого фіксування та перерахунку втрат до представлення позитивних змін і відновлення, що відбуваються навіть у найбільш постраждалих регіонах. Це сприяє формуванню у суспільстві усвідомлення того, що життя триває попри складнощі: люди ремонтують пошкоджене житло, волонтери долучаються до оновлення міського середовища, громади відбудовують соціальну інфраструктуру, зокрема школи. Варто зазначити, що такі репортажі поширюються не лише через соціальні мережі, але й у теленовинах регіональних каналів та на Українському радіо, завдяки чому інформація досягає широкого кола різних аудиторій.

До документування відбудови долучаються й фотографії. Так, у листопаді 2023 року з'явився проєкт «Відлуння Донбасу» — від українського фотографа Тимофія Мельникова, створений під час його поїздки до Донецької області. Основною метою проєкту стало висвітлення гуманітарної ситуації в прифронтових містах, зокрема у нині окупованому Гірнику, який на той час знаходився за 12 кілометрів від лінії фронту та зазнавав постійних обстрілів [27]. Мельников задокументував життя місцевих жителів, які залишилися у зоні активних бойових дій. Його фотографії відображають труднощі, з якими стикаються люди: відсутність електрики, водопостачання, опалення та мобільного зв'язку. Особливу увагу він приділив діяльності волонтерів, які надають гуманітарну допомогу, доставляючи їжу, воду, засоби гігієни та обігріву.

Проєкт також висвітлює економічні аспекти регіону, зокрема стан вугільної промисловості. Після початку війни у 2014 році багато шахт були окуповані, а з 2022 року решта працює в обмеженому режимі, що суттєво зменшило доходи місцевого населення. Виходячи з цього, «Відлуння Донбасу» є важливим свідченням поточної ситуації в регіоні, підкреслюючи як життя місцевих жителів, так і зусилля волонтерів та громад для подолання гуманітарної кризи.

Тож можна зазначити, що практичні кейси у медіапросторі формують наратив не лише про трагедію руйнувань, а й про надію та відбудову, що дуже важливо для післявоєнного відновлення країни.

1.4 Обґрунтування вибору формату медіапроєкту

Як зазначалося раніше, формат обраного медійного проєкту — серія матеріалів у текстовому форматі — інструкції, експлейнери та інтерв'ю. Вони оптимально відповідають обраній тематиці, оскільки дозволяють всебічно та послідовно висвітлити критично важливі аспекти воєнного та післявоєнного відновлення на прикладі одного з найбільш постраждалих регіонів України — Донецької області.

По-перше, інформаційна обізнаність внутрішньо переміщених осіб (ВПО) щодо компенсаційних механізмів реалізується через створення чітких та доступних інструкцій. Цей формат забезпечує ефективне донесення юридичної та адміністративної інформації, необхідної людям для реалізації їхніх прав та отримання належної підтримки. При цьому, оскільки це журналістська робота, важливу роль у ній також відіграє доступність висвітленої інформації — пояснити складні терміни та процеси доступною мовою для широкої аудиторії.

По-друге, гуманітарна ситуація, яка постійно змінюється і потребує оперативного інформування, висвітлюється у форматі екстренерів — «що, де, коли та як». Фактично переселенцям у доступному форматі пояснюють кроки та перелік необхідного для отримання матеріальної чи нематеріальної підтримки.

По-третє, перспективи та проблеми відновлення представляються у форматі інтерв'ю з благодійниками, які безпосередньо працюють у регіоні. Використання мультимедійних елементів, зокрема фотографій, підсилює візуальне сприйняття інформації та надає аудиторії реалістичну картину ситуації на місцях, а також перспективних планів з відбудови.

Таким чином, обраний формат медійного проєкту є комплексним та інтерактивним рішенням, що дозволяє максимально ефективно та адресно інформувати населення про доступні механізми підтримки, гуманітарні можливості та перспективи відновлення регіону після воєнних дій.

1.5 Класифікації медіапроєкту

Наш медійний проєкт присвячений тематиці воєнного та післявоєнного відновлення України, з акцентом на одному з постраждалих регіонів країни — Донецькій області. Основний контент проєкту базується на інструкціях щодо компенсаційних механізмів для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), інтерв'ю з волонтерами про мотивацію людей залишатись і відбудовуватись, оглядах стану житлової інфраструктури у громадах Донеччини, а ще

гуманітарних можливостей для переселенців, зокрема — програм благодійних фондів. Тож, виходячи з цього:

Проект належить до категорії **середньої тривалості** із потенціалом перетворення у довготривалий. Це обумовлено тим, що він складається із серії тематичних матеріалів, які регулярно оновлюються і доповнюються. На цей час він має чітко визначену структуру та орієнтований на випуск матеріалів протягом кількох місяців. Однак, враховуючи актуальність тематики післявоєнного відновлення та стабільний інтерес аудиторії, можливий розвиток проекту у **довготривалий формат** з регулярним оновленням та розширенням контенту.

Крім того, проект має **багаторазовий характер**, адже передбачає створення серії тематично поєднаних матеріалів, кожен з яких поглиблює та розширює попередні теми. Циклічність виходу матеріалів дозволяє систематично інформувати аудиторію, забезпечувати стабільну увагу до проблематики, створювати більш глибоке й послідовне занурення у тему.

Водночас медійний проект **класифікується як регіональний** з потенціалом **міжрегіонального поширення**. Основна тематична увага зосереджується на Донецькій області, висвітлюючи конкретні регіональні проблеми, виклики та ініціативи. Водночас тематичний контент є актуальним і корисним для внутрішньо переміщених осіб та волонтерів по всій Україні, оскільки проблеми відбудови, компенсаційних механізмів і гуманітарної допомоги мають загальнонаціональний масштаб. Таким чином, хоча первинною аудиторією є жителі та ВПО Донецької області, вторинна аудиторія поширюється на всю територію країни.

Тим часом задум реалізується у комбінованій формі, яка передбачає поєднання різних типів інформаційного наповнення. Серед них – текстові інструкції та аналітичні матеріали, інтерв'ю. Вони доповнюються фотографічними та графічними елементами, які посилюють сприйняття інформації. Такий комбінований формат дозволяє охопити ширшу аудиторію з різними

вподобаннями щодо сприйняття інформації, а також зробити контент більш доступним, зрозумілим та візуально привабливим.

Медійна ініціатива поширюється у вигляді **інтернет-проєкту**, а саме через публікації на регіональному новинному сайті. Цей канал дозволяє оперативно реагувати на зміни ситуації, забезпечувати швидку доступність інформації та взаємодію з аудиторією через коментарі, поширення у соцмережах та дає можливість створювати інтерактивний контент.

Висновки до 1-го розділу

У висновку: медіапроєкти, які висвітлюють питання воєнного та післявоєнного відновлення, відіграють важливу роль у підвищенні рівня поінформованості населення щодо компенсаційних механізмів, гуманітарної допомоги та процесів відбудови, зокрема в умовах тривалого збройного конфлікту. Аналіз відкритих джерел демонструє, що найбільш актуальними викликами для України залишаються масштабні руйнування житлового фонду, недостатня поінформованість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та проблеми із забезпеченням доступу до гуманітарної допомоги. За наявними даними, близько 4,6 мільйона громадян втратили житло або були змушені залишити свої домівки, тому забезпечення належної інформаційної підтримки є критично важливим завданням, що на пряму впливає на ефективність державних та міжнародних програм підтримки.

Розглянуті практичні кейси підтверджують ефективність медіаформатів, які не обмежуються лише інформаційною функцією, а й демонструють конкретні розв'язання проблем через персональні історії. Такі формати забезпечують глибше сприйняття інформації, дозволяючи аудиторії побачити практичні шляхи розв'язання складних ситуацій, з якими стикаються ВПО та мешканці прифронтових територій. Водночас важливим аспектом

медіапроектів є їхня здатність фіксувати та документувати наслідки війни, що створює необхідну доказову базу для майбутніх репарацій та компенсацій.

Таким чином, систематичне, комплексне та доступне інформування, що реалізується в рамках медіапроекту, сприяє не лише можливості подоланню наслідків війни, але й ефективнішій адаптації постраждалих громадян, формуванню конструктивного наративу щодо відновлення України та підвищенню мобілізації внутрішньої та міжнародної підтримки в складний післявоєнний період.

РОЗДІЛ 2

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ МЕДІАПРОЄКТУ

2.1 Управління змістом медіапроєкту

За своєю структурою **медіапроєкт є циклічним**, оскільки пов'язує кожен матеріал однієї темою — воєнне та післявоєнне відновлення прифронтових регіонів України. Проєкт об'єднує одна рубрика, до якої увійшли:

- інструкція щодо подання заявки на відшкодування завданої бойовими діями шкоди через міжнародний Реєстр збитків;
- інтерв'ю з представниками благодійного фонду на тему відбудови та евакуації у Донецькій області;
- декілька невеликих за обсягом матеріалів щодо гуманітарних можливостей для ВПО.

Першою фазою стала **ініціація** — процес формування концепту медійного проєкту, який за задумом присвячений доступу до компенсації через Реєстр збитків, гуманітарних можливостей та перспективи відбудови Донецької області. Разом з командою видання «Вільне радіо» ми провели первинне дослідження потреб цільової аудиторії, про яку я зазначав у попередніх розділах.

Водночас другий етап проєкт передбачав **планування** — визначали оптимальні формати та кількість публікацій, які б я зміг втілити за відведений на реалізацію медіапроєкту час. Зупинилися на чотирьох — одне інтерв'ю та одна експлейнер-інструкція — кожна на понад 15 тисяч символів, а також два матеріали у форматі заміток. Публікації мають виходити раз на місяць — це обрана **періодичність**.

Тим часом третій етап проєкту полягав у **зборі та опрацювання матеріалів**. Під час цієї фази мною проводилися підготовка до виробництва контенту — пошук контактів благодійного фонду, зустріч з його представниками та запис з ними інтерв'ю з наступною обробкою та

розшифровкою цитат, а далі — формував усе в єдиний текст та підготовлював ілюстрації. Для матеріалу про Реєстр була окрема домовленість щодо відвідування спеціального заходу в онлайн-форматі, його запис, комунікація з фахівцями та формування тексту. За тією ж схемою була зібрана інформація щодо гуманітарних можливостей для переселенців з Донеччини.

Четвертий етап передбачав **редагування та фіналізацію** — написані тексти пройшли внутрішню перевірку «Вільного радіо». Зокрема, вичитку редакторки, яка допомогла виправити незначні структурні та граматичні помилки, а також зміст. Вона вдосконалила структуру інтерв'ю та скоротила інструкцію. Інші матеріали зовнішньої вичитки не передбачили, тож я вичитав їх самостійно.

Фінальний — п'ятий етап — передбачав **публікацію та поширення**. Готові матеріали опублікували на сайті «Вільного радіо» у відповідних розділах — «інтерв'ю» та «інструкції» (туди ж увійшли замітки про гуманітарні можливості для ВПО). Після цього кожен матеріал поширили у соціальних мережах медіа — Telegram та Facebook. Однак для інтерв'ю був створений додатковий візуал в Instagram — для цього домовилися про спільне поширення публікації разом зі сторінками благодійного фонду, аби зібрати більше охоплень та привернути увагу до проблематики відбудови на Донеччині.

Схема 1. Дерево цілей медійного проєкту

Проект має три взаємопов'язані цілі, які охоплюють редакційну, комунікаційну та соціальну частину. **Редакційна** — передбачає систематичний збір інформації безпосередньо від учасників процесу відновлення, а також ретельний аналіз і дослідження отриманих даних, аби надати змістовні, зрозумілі та корисні матеріали.

Комунікаційна — спрямована на залучення якомога ширшої аудиторії та формування позитивного уявлення та обізнаності про відбудову як процес, що відбувається в інтересах усього суспільства, зокрема за допомогою регулярного оновлення інформації та просування матеріалів у різних каналах (соціальні мережі, ЗМІ, профільні спільноти). Ціль має на меті показати продуктивні результати співпраці громад, волонтерів, благодійних фондів та міжнародної спільноти. Підкреслювати, що відновлення триває навіть за складних умов, а також надавати практичні поради: зокрема, як і де подавати заявки на компенсації, до яких установ звертатися по допомогу, де шукати гуманітарну підтримку.

Соціальна частина виходить за рамки медійного продукту та передбачає створення довгострокового ефекту для місцевих громад та суспільства загалом. Для досягнення цієї мети проєкт формує центральну базу знань про механізми компенсацій та програми підтримки. Крім того, ставить ціль сприяти постійному діалогу між волонтерськими організаціями, державними структурами, міжнародними фондами й самими мешканцями прифронтових регіонів. Такий результат досягається, зокрема, завдяки колабораціям зі спікерами та заохоченню читачів до дискусії в коментарях, що допоможе обмінюватися досвідом та збирати фідбек у процесах відновлення.

У проєкті використовується дворівнева **комбінована декомпозиція** — за типом продукту та за процесом створення. Серед її переваг є гнучкість, яка дозволяє одночасно враховувати й змістову, і виробничу логіку. Інша перевага — можливість ведення кількох продуктів на різних етапах.

Так, на **першому рівні** за основу взята контентна декомпозиція, у якій використовується поділ за форматами матеріалів. Це дозволяє бачити

структуру проєкту як набір окремих публікацій — кожна зі своїм змістом, аудиторією та форматом. **Другий рівень** передбачає поділ на робочі етапи всередині кожного типу контенту. Таким чином забезпечується управління часовими та людськими ресурсами, що дозволило планувати навантаження та контролювати якість медійного продукту.

Схема 2. WBS структура медійного проєкту

Медійний проєкт складається з таких робіт:

- «Черга розписана на 3-4 місяці наперед»: чому люди обирають відбудову замість евакуації на Донеччині — інтерв'ю з представниками благодійного фонду «Схід SOS» — Олександром Шманьовим та Світланою Агаджанян. Вони розповідають про діяльність фонду, зокрема відновлення житла у прифронтових громадах Донеччини та ситуації з гуманітарною ситуацією в регіоні.

- Шлях до відновлення: як працює глобальний механізм компенсації для України та коли очікувати репарації від Росії — огляд створення та функціонування Реєстру збитків, який є частиною міжнародного механізму компенсації за шкоду, завдану Україні внаслідок російської агресії. Інструкція корисна як для постраждалих, які вже можуть подати заявку за завдану шкоду

для майбутніх репарацій, так і для розуміння поточних міжнародних зусиль щодо відшкодування збитків.

- Пів року оренди, ремонт або утеплення житла: сім'ї вразливих категорій з трьох областей можуть звернутись по допомогу до Caritas — інформація та інструкція про можливості отримання допомоги від благодійників. Матеріал є важливим для вразливих сімей, які постраждали від війни, оскільки надає чіткі вказівки щодо отримання житлової та фінансової підтримки.

- Для ВПО з Краматорського району у Полтаві з'явиться осередок. Поки реєструють охочих отримувати там допомогу — дає конкретну інформацію, де і як переселенці можуть отримати гуманітарну, юридичну, медичну допомогу, а також послуги для дітей. Є важливим для ВПО, які шукають підтримку після евакуації з Донеччини.

Ці чотири матеріали об'єднує спільна вісь — тема **відновлення прифронтових регіонів України, зокрема Донеччини**. Це не лише фізична відбудова зруйнованого житла, а й соціальна, гуманітарна та інституційна підтримка для місцевих мешканців і ВПО. У різних аспектах і на різних рівнях кожен із матеріалів розкриває, як ця відбудова відбувається або може відбутись у післявоєнний період.

Перший матеріал — інтерв'ю з волонтерами, які займаються ремонтом пошкодженого житла на Донеччині, — висвітлює ініціативи «знизу», де люди свідомо залишаються у зоні бойових дій, обираючи не евакуацію, а життя й відновлення на своїй землі.

Другий текст пояснює роботу глобального механізму компенсацій для України. Саме цей механізм покликаний стати базою для фінансування широкомасштабного відновлення — від інфраструктури до житла. У контексті попереднього матеріалу, він дає відповідь на запитання: «Звідки взяти ресурси на відбудову?».

Третій матеріал — про програму Caritas з ремонту, оренди та утеплення житла — ілюструє, як міжнародні або благодійні структури вже зараз

закривають критичні потреби в житлі. Це своєрідний «міст» між довгостроковими стратегіями (як у другому матеріалі) і реальними діями на місцях (як у першому).

Четвертий текст стосується відкриття осередку допомоги ВПО з Донеччини в Полтаві. На перший погляд, він ніби «випадає» з загальної теми відбудови. Адже він розповідає не про відновлення житла на місцях, а про допомогу тим, хто евакуювався. Але саме тут відкривається важливий аспект — відновлення прифронтових регіонів як цілісного соціального простору, а не лише території.

Усі ці матеріали взаємопов'язані логікою розвитку: від **мотивацій людей залишатись** у зоні бойових дій, через пошук ресурсів, реалізацію конкретних програм підтримки, до створення умов для життя та **адаптації як на Донеччині, так і за її межами**. Разом вони складають єдину мережу відновлення — практичну, фінансову, гуманітарну — з акцентом на людський вибір: залишатися або повертатися.

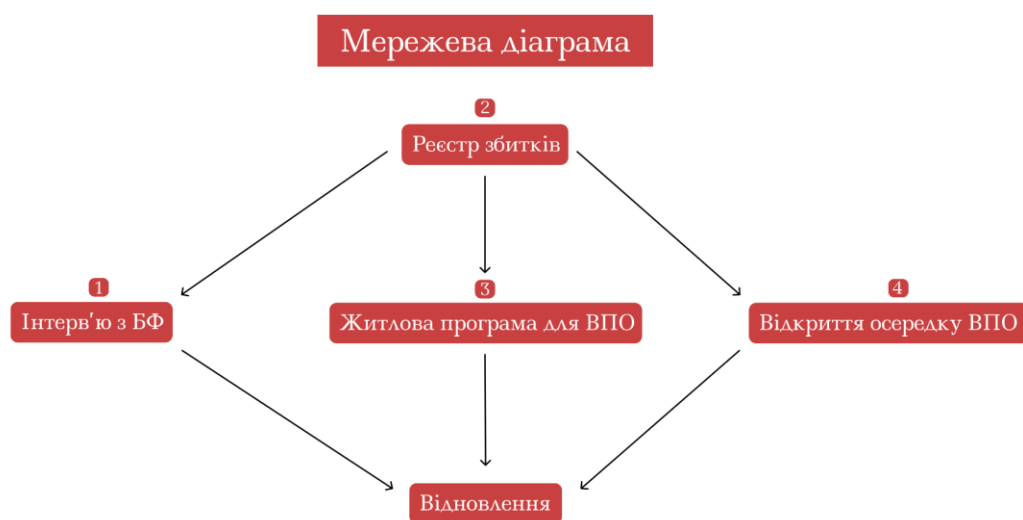

Схема 3. Мережева діаграма медійного проєкту

2.2 Управління часом у медіапроєкті

Для оцінки тривалості написання кожного матеріалу в проєкті ми використали поєднання чотирьох класичних підходів: аналогового

оцінювання (порівняння з попередніми схожими проєктами), параметричного (розрахунок за середньою швидкістю підготовки тексту), методу трьох оцінок PERT (оптимістична-найвірогідніша-песимістична) та експертного судження (консультації з редакторами).

У випадку інтерв'ю з представниками БФ «Черга розписана на 3–4 місяці наперед...» я насамперед аналізував досвід написання схожого матеріалу: підготовка питань, сама розмова та транскрипція минулого інтерв'ю займали приблизно три дні, а редагування й узгодження з колегою — ще два. Методом трьох оцінок я заклав два дні — якби коментарі були відразу чисті й без уточнень, реалістично чотири — стандартний цикл з урахуванням доопрацювань — і песимістично шість — якщо довго чекати відповіді на уточнення. За формулою PERT отримав близько семи повних робочих днів.

Для аналітичної інструкції «Шлях до відновлення...» робота значно ширша: треба було опрацювати реєстр збитків, узяти участь в онлайн-зустрічі з його представниками, витягти ключові дані й побудувати на їх основі зрозумілу інструкцію. Параметричний підхід показав, що за середньої продуктивності (500—700 слів на день) текст в 4–5 тисяч слів потребує приблизно вісім днів. Додатково використав експертне судження — консультації з колегою-аналітиком.

Інструкція з гуманітарних можливостей для ВПО, створена на основі телефонної розмови з представницею Caritas, за аналогіями з попередніми гайдами вимагала підготовки коротких запитань, збору інформації й написання зрозумілого посібника. За PERT-оцінкою це три дні в оптимістичному варіанті, п'ять — у звичайному й сім — у гранично складному. Таким чином, робота в середньому зайняла п'ять робочих днів. Інформаційна замітка про відкриття хабу для ВПО у Полтаві передбачала мінімальний обсяг тексту й оперативне отримання коментарів телефоном. Аналогове оцінювання за подібними новинами вказало на один день: 0,5 дня на збір даних та телефонні коментарі, інша частина — на написання та вичитку.

Кожна з цих оцінок поєднала одразу кілька методів, щоб убезпечити проєкт від непередбачених затримок та гарантувати вчасну публікацію матеріалів. Зазначу, що публікація матеріалів не залежала від тривалості виконання робіт, оскільки вона узгоджувалася окремо з редактором за складеним планом, враховуючи потребу редакції в таких матеріалах.

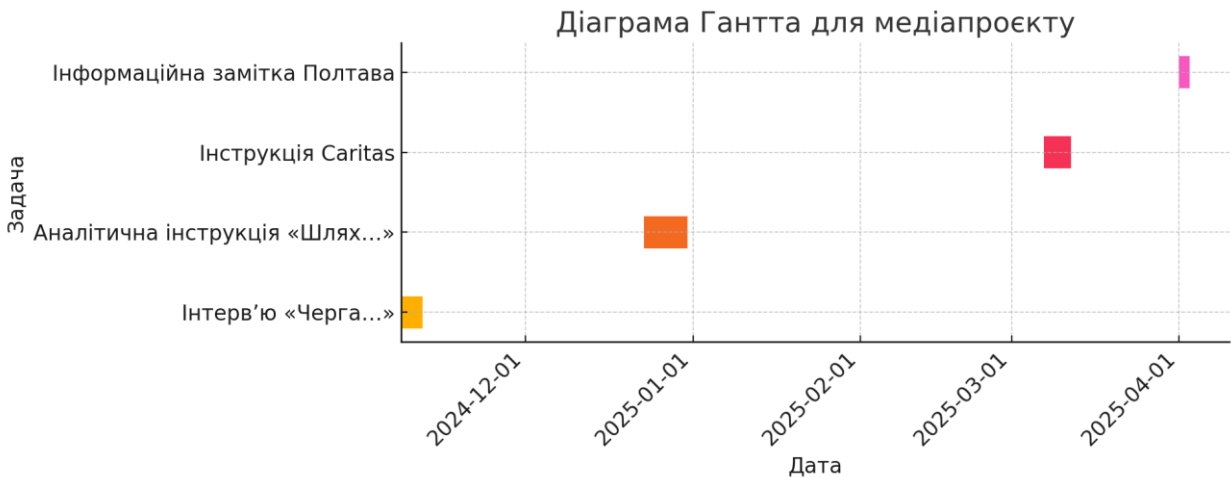

Схема 4. Діаграма Гантта для медійного проєкту

Аби розрахувати **критичний шлях**, виокремив чотири основні роботи та зафіксував їхню тривалість, обчислені раніше за методами PERT, параметричного й аналогового оцінювання. Для спрощення аналізу врахував, що всі завдання можна виконувати паралельно — жодне не чекає на завершення іншого. Ресурси в розрахунку вважав **необмеженими**.

Критичний шлях — це найдовша послідовність робіт, що визначає загальну тривалість проєкту. Оскільки у нашому «безпосередньо залежному» випадку, де немає жорстких послідовностей, таким стало просто найдовше завдання. Я порівняв всі чотири тривалості й взяв максимальне значення: 4,8,5 та 1. З цього випливає, що аналітична інструкція «Шлях до відновлення...» із тривалістю 8 днів визначає мінімальний реальний час завершення всього проєкту.

Тож допоки триває це завдання, жодні інші роботи не прискорять загальний дедлайн. Це найдовша паралельна гілка проєкту.

2.3 Управління ресурсами та закупівлями медіапроєкту

У процесі реалізації медійного проєкту ми використовували ресурсно-орієнтований підхід до планування та обліку витрат відповідно до методології Resource Breakdown Structure (RBS).

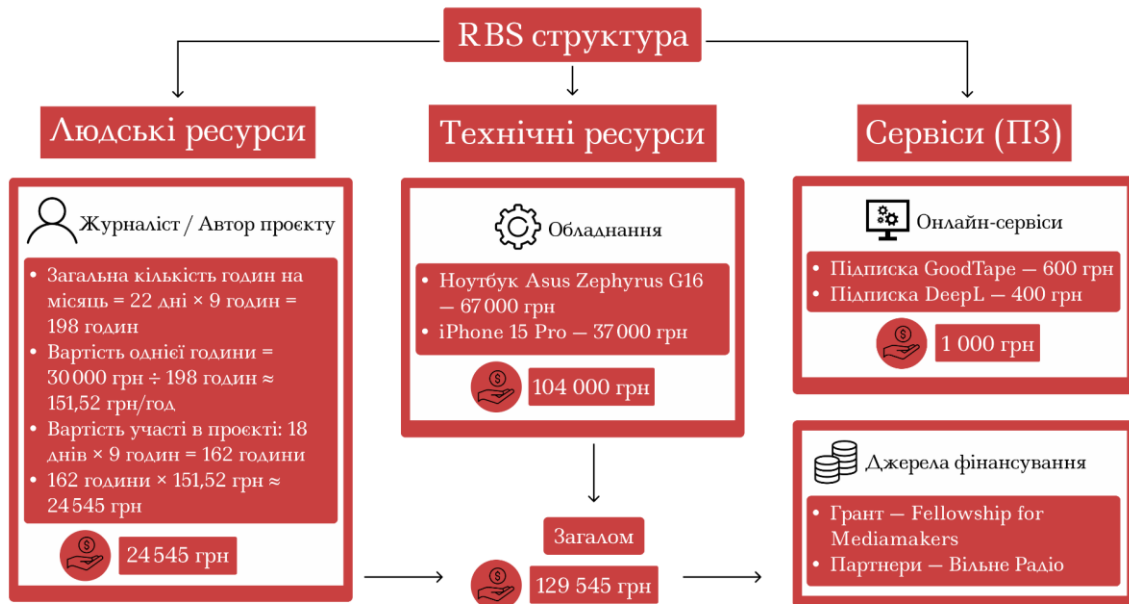

Схема 5. RBS структура медійного проєкту

1. **Основним людським ресурсом** проєкту був автор-журналіст, який забезпечував повний цикл реалізації медійного матеріалу — від дослідницької роботи до створення та публікації контенту. Загальний обсяг залученості становив 18 робочих днів по 9 годин на день, що еквівалентно 162 робочим годинам. За розрахунковою ставкою 151,52 грн/год, обчисленою на підставі середньомісячного доходу в 30 000 грн, вартість людського ресурсу становить **24 545 грн**.

2. Для забезпечення **технічної реалізації** проєкту ми використали обладнання, придбане коштом грантової підтримки у межах програми Fellowship for Mediamakers: ноутбук Asus Zephyrus G16 — **67 000 грн** та смартфон iPhone 15 Pro — **37 000 грн**.

3. Редакція «Вільне Радіо», яка виступала **партнером проєкту**, надала доступ до двох онлайн-сервісів: DeepL — для високоточної машинної перекладацької підтримки та Goodtape — для транскрибування аудіо. Сумарна

вартість підписки на ці сервіси протягом місяця становила 1 000 грн — покрили редакційними коштами.

2.4 Управління вартістю медіапроєкту

Планування бюджету реалізували з урахуванням потреб у фінансових та матеріальних ресурсах на різних етапах роботи. Бюджет структуровано відповідно до підходу Resource-Based Planning із визначенням потреб у коштах у часі.

Етап	Залучені ресурси	Орієнтовна сума, грн
Підготовчий період	Придбання техніки (ноутбук, смартфон)	104 000
1 тиждень	Робота (близько 40 годин), підписка на сервіси	~6 000
2 тиждень	Робота (близько 40 годин), продовження транскрипції	~6 000
3 тиждень	Робота (близько 40 годин), підготовка публікації	~6 000
4 тиждень	Робота (близько 42 годин), узгодження та публікація	~6 545

Таблиця 1. Resource-Based Planning

Загальний обсяг залучених ресурсів для реалізації проєкту ми оцінюємо в **129 545 грн**, з яких:

- **104 000 грн** — технічне забезпечення (грант);
- **24 545 грн** — оплата праці автора;
- **1 000 грн** — програмне забезпечення (оплата редакцією-партнером).

2.5 Управління якістю медіапроєкту

Якість медіапроєкту визначається сукупністю факторів, що охоплюють як внутрішні, так і зовнішні аспекти функціонування редакційного процесу.

Серед ключових чинників, що впливають:

1. **Кваліфікація та досвід команди** — високий ступінь впливу;
2. **Якість технічного завдання** — високий ступінь впливу;
3. **Наявність ресурсів** — від середнього до високого ступеня впливу;
4. **Достовірність джерел інформації** — високий ступінь впливу;
5. **Організація редакційних процесів** — середній ступінь впливу;
6. **Зовнішні ризики** — низький ступінь впливу.

Забезпечити якість медіапроєкту вдалося такими способами:

- **Аналіз цільової аудиторії:** вивчення потреб і запитів ВПО дозволило сформулювати зміст, релевантний їхнім реаліям й проблемам.
- **Контекстуальний аналіз тематики:** глибоке опрацювання процесів відновлення забезпечило точність, повноту й аналітичну глибину матеріалів.
- **Добір джерел і спікерів:** використання перевірених офіційних джерел та експертних коментарів підвищило достовірність і рівень довіри до публікацій.
- **Особистий професійний досвід:** більш ніж річна робота автора медіапроєкту з тематикою відновлення посилила експертність підходу до створення контенту.

Контроль якості забезпечили шляхом використання низки організаційно-редакційних інструментів. Зокрема, розробили **технічне завдання**, яке визначало структуру, змістові акценти та вимоги до матеріалів, що дозволило підтримувати цілісність та послідовність контенту. Також дотримання **редакційних гайдлайнів** сприяло уніфікації стилістики та відповідності етичним стандартам.

Систематизація робочих процесів здійснювалася за допомогою **редакційного календаря** та цифрової платформи **Notion**, яка виконувала функції внутрішньої бази знань та засобу управління задачами. Крім того, використав напрацьовану **базу контактів** перевірених експертів.

2.6 Управління ризиками медіапроєкту

У процесі реалізації медіапроєкту я не стикнувся з ризиками, які б суттєво вплинули на хід робіт або кінцеву якість матеріалів. Водночас на етапі планування я проаналізував низку потенційних загроз, які могли б ускладнити виконання завдань.

Найбільшу увагу я приділив **комунікаційним ризикам**. Під час створення матеріалів, що ґрунтуються на інтерв'ю та коментарях, завжди існує ймовірність зриву домовленостей або незгоди спікерів із подачею їхніх слів. Щоб зменшити цей ризик, я заздалегідь обговорював формат і зміст розмови, фіксував ключові домовленості та передбачав резервні джерела інформації.

Також я врахував **організаційні ризики**. Робота над проєктом вимагала високого рівня самоорганізації, оскільки я виконував практично усі ролі одночасно — журналіста та дизайнера. Я чітко структурував графік, встановив внутрішні дедлайни для кожного етапу та постійно контролював прогрес, щоб уникнути перевантаження або зміщення строків.

Технічні ризики стосувалися можливих збоїв у програмному забезпеченні, втрати даних або нестабільного інтернет-з'єднання під час дистанційних інтерв'ю. Щоб мінімізувати їхній вплив, я використовував резервне обладнання, дублював записи та перевіряв технічну справність перед кожною зустріччю.

2.7 Управління командою медіапроєкту

Структура управління медіапроєктом передбачала централізований розподіл відповідальності з переважною концентрацією функцій в одній особі — ініціатора й виконавця проєкту. Такий підхід був зумовлений як концептуальною єдністю задуму, так і необхідністю зберегти цілісність стилю та аналітичного підходу в усіх матеріалах.

Я здійснював повний цикл проєктного виробництва — від ідеї до реалізації. До моїх основних зон відповідальності належали:

- **Ініціація проєкту:** формулювання мети, вибір тематики, визначення цільової аудиторії та актуальності контенту в контексті воєнного та післявоєнного відновлення прифронтових регіонів.
- **Збір і верифікація інформації:** самостійне проведення інтерв'ю, збір коментарів, аналіз відкритих джерел і вивчення нормативної бази.
- **Написання матеріалів:** створення серійних текстів різних жанрів (інтерв'ю, аналітика, інструкції, інформаційні замітки) згідно з єдиним стилістичним і змістовим підходом.
- **Редакційно-дизайнерське оформлення:** верстка матеріалів на платформі медіа, розробка колажів і візуального супроводу до публікацій, адаптація контенту до вимог цифрового середовища.
- **Проєктне планування та менеджмент:** контроль дотримання дедлайнів, визначення етапів роботи, моніторинг прогресу й ризиків, комунікація з редакцією.

Єдиною зовнішньою зоною відповідальності залишалося фінальне редагування матеріалів, яке виконувала редакторка медіа «Вільне радіо», що й стало майданчиком для публікації серії. Її участь забезпечувала фінальний рівень редакційної відповідності стандартам видання, включно зі стилістичною вичиткою та погодженням заголовків.

Таким чином, проєкт реалізувався в умовах високої особистої залученості автора, що забезпечило концептуальну цілісність і ефективність при мінімальному залученні сторонніх ресурсів. Така структура управління виявилася ефективною для реалізації медіапроєкту, орієнтованого на гнучке реагування на контекст і потреби аудиторії.

Код	Завдання	Я (А)	Редакторка (В)
1.0	Формування ідеї та цілей	A/R	I
2.0	Збір даних, інтерв'ю, дослідження	A/R	I
3.0	Створення текстів	A/R	I

Код	Завдання	Я (А)	Редакторка (В)
4.0	Верстка, фото, оформлення	A/R	I
4.1	Редагування фінальне	I	A/R
5.0	Завантаження та публікація	A/R	I
6.0	Контроль строків і якості	A/R	I

Таблиця 2. Матриця розподілу відповідальності

У межах медіапроєкту обрали формат матриці відповідальності **RACI**, оскільки він найкраще відображає особливості управління малими проєктними командами з обмеженою кількістю учасників. Формат дозволяє чітко визначити зони відповідальності та ролі кожного учасника на всіх етапах виконання проєкту, що є критично важливим для забезпечення ефективності процесів і досягнення запланованих результатів, де:

- **R (Responsible)** — хто виконує завдання,
- **A (Accountable)** — хто несе відповідальність за кінцевий результат,
- **C (Consulted)** — хто надає консультації,
- **I (Informed)** — кого інформують про результати.

2.8 Управління комунікаціями медіапроєкту

Ефективне управління зовнішніми комунікаціями в межах медіапроєкту стало однією з ключових умов успішного поширення створеної серії матеріалів та залучення цільової аудиторії. Ми сфокусували комунікаційну стратегію на охопленні ВПО та мешканців прифронтових регіонів. Це й зумовило вибір каналів поширення інформації, характер та особливості його подачі.

Зокрема, інформація, яка поширювалася у межах медійного проєкту, охоплювала кілька категорій. Насамперед йдеться про тексти, що відповідали запитам аудиторії щодо процесів воєнного та післявоєнного відновлення прифронтових регіонів України.

Однак з-поміж основного контенту, значну увагу у проєкті приділили супровідних анонсів та короткій візуалізації матеріалів — короткі повідомлення-заклики на перехід до повної версії матеріалу на сайті, створені колажі для обкладинок у соціальних мережах, а ще колаборація з партнерами матеріалу. Так, важливим елементом комунікаційної роботи стала співпраця з благодійним фондом «Схід SOS», у рамках якої для однієї з публікацій було підготовлено спеціальне оформлення в Instagram з метою залучення ширшої аудиторії.

Процес обміну інформацією базувався за визначеною схемою:

1. **Створення інформаційного продукту** — розробка текстових та візуальних матеріалів відповідно до технічних вимог платформ.
2. **Узгодження інформаційної кампанії** — з редакцією медіа, визначення графіка публікацій та формату подання контенту.
3. **Залучення партнерів** — для розширення охоплення та забезпечення додаткових комунікаційних ресурсів.
4. **Поширення матеріалів** — через визначені канали комунікації.
5. **Моніторинг реакції аудиторії** — збір відгуків ЦА для подальшої оптимізації підходів (щодо подачі, виправлення неточностей, форматів).

Схема 6. Обмін інформації під час реалізації медійного проєкту

Основними каналами поширення інформації стали Telegram, Facebook та Instagram.

Так, **Telegram** використовувався для оперативного донесення повідомлень та швидкого інформування аудиторії. Він забезпечував високу швидкість розповсюдження інформації та добру залученість, однак вимагав лаконічної подачі без складних візуальних елементів.

Facebook, своєю чергою, дозволяв ефективно розміщувати повноцінні тексти, сприяти поширенню через взаємодію в коментарях, а також застосовувати таргетовану рекламу для розширення охоплення.

Тим часом особливу роль відіграв **Instagram**, де через партнерську співпрацю із «Схід SOS» ми створили спеціальну візуальну подачу спільного матеріалу. Ця платформа виявилася корисною для залучення ширшої аудиторії завдяки акценту на візуальний контент і можливості спільних публікацій.

Таким чином, управління зовнішніми комунікаціями у межах проєкту ґрунтувалося на поетапній організації обміну інформацією, адаптації контенту до особливостей кожної платформи та активній взаємодії з партнерами. Такий комплексний підхід забезпечив ефективне поширення інформаційних продуктів і сприяв досягненню цілей проєкту в умовах динамічного інформаційного середовища.

2.9 Моніторинг виконання медіапроєкту

Основними видами інформації, які я використовував для моніторингу поточної ситуації з підготовкою матеріалів були:

- результати погоджень із редакторкою;
- оновлення контент-плану в системі Notion;
- інформація щодо можливих змін у пріоритетах роботи над окремими публікаціями.

Комунікація із редакторкою здебільшого здійснювалася через месенджер Telegram. Цей канал забезпечував швидкий і гнучкий обмін інформацією: я повідомляв про стадію виконання кожного з матеріалів,

узгоджував деталі тем, уточнював питання щодо оформлення, стилістики або змісту. Окремі зміни чи коригування планів обговорювалися через спеціальну листування в тому ж месенджері, що дозволяло оперативно реагувати на редакційні потреби або зміни зовнішніх обставин.

Крім того, щотижневе оновлення статусу виконання проєкту відбувалося шляхом внесення змін у спільний контент-план редакції, розміщений у Notion. Там я фіксував актуальний стан матеріалів: стадії підготовки, етап погодження з редакторкою або завершення роботи над текстом. Таким чином, контент-план слугував централізованим інструментом відстеження прогресу та забезпечував загальну видимість проєкту для команди.

Особливу роль у моніторингу виконання відігравали регулярні планерки у форматі Zoom-зустрічей. Вони відбувалися щопонеділка і дозволяли обговорити загальний стан виконання проєкту, уточнити пріоритети на найближчий тиждень, а також отримати зворотний зв'язок щодо вже підготовлених або запланованих матеріалів. Проте основна частина комунікації щодо оперативних питань все ж відбувалася у Telegram.

Серед підготовлених матеріалів найбільш пріоритетними для публікації були інтерв'ю та аналітична інструкція щодо Реєстру збитків, оскільки їх створення вимагало попередньої домовленості з кількома спікерами й тривалого процесу збору достовірної інформації. Решта матеріалів — інструкції щодо гуманітарної допомоги та інформаційні замітки — мали гнучкіші часові рамки й менш складний процес підготовки.

Після завершення роботи над текстом я надсилав матеріал у спеціальний редакційний канал «Вичитка» у Telegram, де його переглядала редакторка. Після редакційного погодження я самостійно верстав матеріал на сайті та позначав його як завершений у планувальнику Notion, без потреби в додаткових етапах узгодження.

Виходячи з цього, **моніторинг виконання медіапроєкту** ґрунтувався на трьох основних інструментах:

- регулярній комунікації через Telegram;
- централізованому оновленні інформації у Notion;
- періодичних нарадах у Zoom.

Схема 7. Обмін інформацією у процесі моніторингу виконання медіапроєкту

Висновки до 2 розділу

У процесі реалізації проєкту — від етапу ініціювання до публікації результатів — ми продемонстрували ефективність поєднання контентної та процесної декомпозиції. Воно, зокрема, забезпечило необхідну гнучкість управління та високу якість виробничих процесів.

Важливу роль відіграло застосування комбінованих методів оцінювання тривалості робіт, що дало змогу оптимізувати розподіл часу й ресурсів. Визначення критичного шляху дозволило ідентифікувати аналітичну інструкцію як найбільш ресурсомісткий компонент, від ефективності виконання якого залежала мінімальна тривалість усього проєкту.

Проєкт виконав три поставлені функції:

Редакційна — створення якісного, достовірного та суспільно значущого медійного продукту на основі глибокого аналітичного опрацювання матеріалу та взаємодії з профільними експертами.

1. **Комунікаційна** — передбачала поширення інформації серед цільової аудиторії з метою підвищення її обізнаності щодо механізмів отримання допомоги та компенсацій.

2. **Соціальна** — реалізовували через формування спільного інформаційного простору (хабу) для мешканців прифронтових регіонів та ВПО. Цей осередок надалі сприятиме налагодженню діалогу між громадськістю — місцевою владою, постраждалими, волонтерами та благодійними організаціями.

У підсумку, ми маємо медійний проєкт зі змістовною та прикладною серією матеріалів, яка має потенціал для подальшого розвитку, розширення тематики відновлення та поглиблення комунікації з цільовими групами.

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕДІАПРОЄКТУ

3.1 Проблеми з практичною реалізацією проєкту

У процесі реалізації медіапроєкту, попри відсутність логістичних та технічних обмежень (усі етапи здійснювалися дистанційно, за підтримкою редакції-партнера), все ж виникла низка суттєвих труднощів. Вони вплинули на строки та структуру, однак не на зміст підготовлених матеріалів. Ці труднощі можна схарактеризувати у три основні блоки.

Комунікаційні — однією з найбільш відчутних проблем стала організація інтерв'ю з представниками благодійного фонду «Схід SOS». Первинний контакт із фондом відбувався через комунікацію з менеджеркою, яка виступала посередницею між журналістом та потенційними героями матеріалу. Проте подальше узгодження деталей і погодження безпосередніх учасників інтерв'ю затягнулося — на цьому етапі виник певний «комунікаційний вакуум».

Це суттєво вплинуло на темпи реалізації проєкту: через відсутність оперативного зворотного зв'язку довелося коригувати попередньо заплановані строки підготовки тексту, а також адаптувати хід роботи до нових обставин. У підсумку — взаємодія з інституційними партнерами вимагала додаткової гнучкості: подолання внутрішньої ієрархії та бюрократичних процедур у самій організації.

Редакторські — у процесі реалізації проєкту стала ситуація із несанкціонованим редагуванням тексту з боку одного з героїв матеріалу. Після завершення інтерв'ю з представником благодійного фонду, за його проханням, текст був надісланий для ознайомлення перед публікацією. Водночас команда проєкту одразу зазначила, що в межах журналістської етики допускається внесення лише уточнень, що стосуються фактологічних помилок або неправильної інтерпретації прямих цитат, тоді як стилістика, загальна

побудова тексту та редакційна мова залишаються в зоні відповідальності журналіста і редакції.

Попри це, герой повернув текст із переписаними абзацами, які містили канцеляризми, бюрократичний стиль викладу та відступи від живої мови інтерв'ю, що нівелювало журналістський задум і викликало етичну дилему. Цей випадок продемонстрував тонку межу між ввічливою верифікацією фактів і спробами контролю над змістом, що міг поставити під загрозу неупередженість публікації та підважити довіру до платформи публікації як незалежного джерела інформації.

Обмежений часовий ресурс — загалом упродовж усього періоду реалізації медіапроєкту автор зіткнувся з постійним дефіцитом часу, що позначалося як на виробничих процесах, однак не на змістовному наповненні матеріалів. Попри це, попереднє планування, необхідність поєднувати аналітичну, редакційну та організаційну роботу в стислі строки спричинила ситуацію, коли кожен етап — від збору інформації до редагування та публікації — доводилося здійснювати в умовах значного навантаження. Особливо це впливало на ті частини проєкту, де йшлося про опрацювання актуальних даних, комунікацію з експертами та уточнення інформації з офіційних джерел.

Також це ускладнювало залучення додаткових фахівців до консультацій та верифікації складних юридичних аспектів — зокрема в інструкціях щодо компенсаційного механізму. У підсумку, хоча проєкт реалізовано повністю, постійний тиск дедлайнів знижував гнучкість, унеможлиблював доопрацювання окремих тем і обмежував потенціал розширення матеріалів або глибшого їх оновлення після публікації.

Водночас варто зазначити, що сам формат медіапроєкту передбачає **можливість подальшого оновлення** та доповнення вже опублікованих матеріалів. Після завершення основного етапу реалізації, в межах дедлайнів, передбачених навчальним процесом, команда зберігає намір доповнити окремі частини медіапроєкту.

3.2 Особливості реалізації медіапроєкту

Циклічна структура є визначальною особливістю реалізації медійного проєкту, присвяченого воєнному та післявоєнному відновленню прифронтових регіонів України, зокрема Донецької області. Ця структура забезпечує систематичне висвітлення теми через регулярний випуск матеріалів із періодичністю одна публікація на місяць. Такий підхід дозволяє підтримувати постійний інтерес аудиторії та поступово розкривати різні аспекти відновлення. Наприклад, інтерв'ю з представниками благодійного фонду «Схід SOS» під назвою «Черга розписана на 3-4 місяці наперед» фокусується на волонтерських ініціативах із відновлення житла у прифронтових громадах, демонструючи мотивацію людей залишатися на своїй землі. Аналітична інструкція «Шлях до відновлення» пояснює механізми міжнародного Реєстру збитків, надаючи практичні поради щодо подання заявок на компенсацію. Дві інформаційні замітки — про програми Caritas та осередок для ВПО у Полтаві — висвітлюють гуманітарну підтримку для постраждалих і евакуйованих людей.

Така циклічність забезпечує послідовне розкриття теми, створюючи цілісну картину відновлення, що охоплює локальні ініціативи, глобальні механізми та соціальну адаптацію.

Водночас **дворівнева комбінована декомпозиція** вирізняє проєкт своєю гнучкістю та структурованістю. На першому рівні декомпозиція поділяє проєкт за типами матеріалів: розгорнуте інтерв'ю (понад 15 тисяч символів), аналітична інструкція (понад 15 тисяч символів) і дві короткі замітки (2–3 тисячі символів кожна). Це дозволяє адаптувати зміст до потреб різних сегментів аудиторії: інструкція орієнтована на постраждалих, які прагнуть отримати компенсацію, тоді як інтерв'ю апелює до тих, хто цікавиться волонтерськими ініціативами. На другому рівні декомпозиція розподіляє процес створення кожного матеріалу на етапи: ініціація, планування, збір даних, написання, редагування, публікація та поширення. Наприклад, підготовка інструкції включала участь в онлайн-заході щодо Реєстру збитків,

аналіз нормативних документів і консультації з фахівцями, тоді як інтерв'ю вимагало запису, транскрибування та узгодження цитат. Цей підхід дозволив одночасно працювати над кількома матеріалами, оптимізуючи часові та людські ресурси, а також забезпечуючи чіткий контроль за виконанням завдань.

Управління часом у проєкті базується на комбінації методів оцінювання тривалості робіт, що забезпечило точне планування та уникнення затримок. Використовувалися аналогове оцінювання (порівняння з попередніми проєктами), параметричний метод (розрахунок за середньою продуктивністю, наприклад, 500–700 слів на день), метод трьох оцінок PERT (оптимістична, найімовірніша, песимістична оцінки) та експертне судження (консультації з редакторами). Для інтерв'ю з «Схід SOS» метод PERT передбачив середню тривалість у сім робочих днів, враховуючи підготовку питань, запис, транскрибування та редагування. Аналітична інструкція про Реєстр збитків, як найтриваліше завдання, зайняла вісім днів через складність збору даних і аналізу. Замітки про програми Caritas і осередок у Полтаві вимагали від одного до п'яти днів залежно від обсягу інформації.

Критичний шлях проєкту визначався тривалістю інструкції (вісім днів), що стало ключовим фактором у плануванні загального дедлайну. Комбінація методів дозволила врахувати потенційні ризики, такі як затримки в отриманні коментарів, і забезпечити вчасну публікацію всіх матеріалів.

Крім того, управління ресурсами здійснювалося за методологією Resource Breakdown Structure (RBS), що забезпечило прозорий розподіл людських, технічних і фінансових ресурсів. Основним людським ресурсом був автор-журналіст, який виконував повний цикл виробництва контенту: від збору інформації до верстки та публікації. Загальна залученість склала 162 робочі години за ставкою 151,52 грн/год, що еквівалентно 24 545 грн. Технічне забезпечення включало ноутбук Asus Zephyrus G16 (67 000 грн) і смартфон iPhone 15 Pro (37 000 грн), придбані за грантові кошти в рамках програми Fellowship for Mediamakers, а також доступ до сервісів DeepL (для перекладу)

і Goodtape (для транскрибування аудіо), оплачених редакцією «Вільного радіо» на суму 1 000 грн. Загальний бюджет проекту склав 129 545 грн, структурований за принципом Resource-Based Planning.

Ця особливість підкреслює ефективність використання обмежених ресурсів, що є важливим для медійних проєктів із соціальною спрямованістю, де фінансування часто залежить від грантів і партнерської підтримки.

Також **комунікаційна стратегія** проєкту вирізняється багатоплатформним підходом і активним залученням партнерів, що забезпечило широке охоплення цільової аудиторії, зокрема ВПО та мешканців прифронтових регіонів. Матеріали поширювалися через Telegram, Facebook та Instagram, кожен із яких виконував специфічну функцію. Telegram використовувався для оперативного інформування через короткі анонси, що забезпечувало швидке залучення аудиторії та високу взаємодію. Facebook надавав можливості для розміщення розгорнутих текстів, взаємодії через коментарі для розширення охоплення. Instagram, завдяки колаборації з «Схід SOS», став платформою для створення візуально привабливого контенту, зокрема спеціального оформлення для інтерв'ю, що привернуло увагу ширшої аудиторії.

Комунікаційний процес включав створення контенту, узгодження з редакцією, залучення партнерів, поширення матеріалів і моніторинг зворотного зв'язку. Використання редакційного календаря та платформи Notion забезпечило чітке планування публікацій, а аналіз коментарів у соціальних мережах дозволив оцінити релевантність матеріалів і внести корективи до їх подачі. Партнерство з благодійним фондом посилило комунікаційний ефект, сприяючи підвищенню довіри до контенту.

Централізоване управління з мінімальною командою є ще однією особливістю медійного проєкту, яка забезпечила концептуальну цілісність і ефективність проєкту. Автор виконував більшість функцій: ініціацію, збір інформації, написання, верстку, публікацію та моніторинг. Єдиною зовнішньою роллю була редакторка «Вільного радіо», яка відповідала за

фінальну вичитку та узгодження матеріалів. Використання матриці відповідальності RACI чітко розподілило ролі: автор був відповідальним за виконання всіх основних завдань (Responsible), тоді як редакторка виступала в ролі консультанта (Consulted) і відповідальної за фінальне редагування (Accountable).

Така структура мінімізувала координаційні витрати, забезпечила єдиний стилістичний підхід і дозволила швидко реагувати на потреби аудиторії. Наприклад, автор самостійно адаптував матеріали до вимог цифрових платформ, створюючи візуальний супровід для Instagram, що посилювало їх привабливість.

Моніторинг виконання проєкту здійснювався через три основні інструменти: регулярну комунікацію з редакторкою через Telegram, оновлення контент-плану в Notion і щотижневі Zoom-наради. Telegram забезпечував оперативний обмін інформацією щодо стадій підготовки матеріалів, наприклад, узгодження тем чи стилістики. Notion слугував централізованою платформою для відстеження прогресу, де фіксувалися етапи підготовки, редагування та завершення матеріалів. Zoom-наради, які відбувалися щопонеділка, дозволяли уточнювати пріоритети, отримувати зворотний зв'язок і коригувати плани. Пріоритетними для публікації були інтерв'ю та інструкція про Реєстр збитків через їх складність і потребу в узгодженні зі спікерами, тоді як замітки мали гнучкіші терміни. Такий підхід до моніторингу забезпечив прозорість і контроль за всіма етапами реалізації.

Управління якістю базувалося на кількох механізмах, які гарантували достовірність і релевантність контенту. Аналіз потреб цільової аудиторії (ВПО, мешканців прифронтових регіонів) дозволив адаптувати матеріали до їхніх реальних запитів, наприклад, чітких інструкцій щодо подання заявок на компенсацію чи отримання гуманітарної допомоги. Залучення перевірених джерел і експертів, таких як представники «Схід SOS» та фахівці Реєстру збитків, підвищило авторитетність матеріалів. Особистий досвід автора у висвітленні тематики відновлення (понад рік роботи) забезпечив аналітичну

глибину та відповідність змісту потребам аудиторії. Контроль якості здійснювався через технічне завдання, яке визначало структуру й змістові акценти, редакційні гайдлайни для уніфікації стилістики та цифрову платформу Notion для систематизації робочих процесів.

Фінальна вичитка редакторкою усунула незначні помилки, вдосконалила структуру інтерв'ю та скоротила інструкцію про Реєстр збитків, що підвищило її доступність.

Управління ризиками передбачало попередження потенційних загроз, що могли вплинути на реалізацію проєкту. Комунікаційні ризики, такі як можливі зриви домовленостей зі спікерами, мінімізувалися через попереднє узгодження формату та змісту інтерв'ю, а також використання резервних джерел інформації. Організаційні ризики, пов'язані з високим рівнем самоорганізації автора, який виконував ролі журналіста, дизайнера та менеджера, контролювалися через чіткий графік і внутрішні дедлайни.

Соціальна спрямованість проєкту є його унікальною особливістю, оскільки він виходить за рамки традиційного медійного продукту, створюючи довгостроковий ефект для громад. Проєкт формує базу знань про механізми компенсацій і гуманітарної підтримки, надаючи практичні інструменти для ВПО та мешканців прифронтових регіонів. Наприклад, інструкція про програми Caritas містить чіткі вказівки щодо отримання житлової та фінансової допомоги, тоді як замітка про осередок у Полтаві інформує про доступні послуги для евакуйованих. Інтерв'ю з волонтерами мотивує аудиторію залишатися активною у процесі відновлення, підкреслюючи людський вимір. Колаборації з партнерами, зокрема «Схід SOS», та заохочення до дискусії в коментарях сприяють обміну досвідом і налагодженню діалогу між громадами, волонтерами, благодійними фондами та державними структурами. Ця особливість робить проєкт не лише інформаційним, але й соціально трансформаційним, закладаючи основу для подальшого розвитку ініціатив із відновлення.

3.3 Рекомендації щодо покращення розробки та реалізації медіапроєкту

Диверсифікація форматів контенту для посилення залученості аудиторії — підвищити вплив проєкту можна через розширення спектра форматів контенту, доповнивши текстові матеріали (інтерв'ю, інструкції, замітки) більшою кількістю мультимедійних елементів, таких як відеоролики, та аудіозаписи. Наприклад, інструкцію про подання заявок до міжнародного Реєстру збитків можна адаптувати у форматі короткого відео (2–3 хвилини) з покроковим поясненням процесу, що буде зручнішим для аудиторії з обмеженим часом або низьким рівнем медіаграмотності. Інфографіки, що візуалізують ключові етапи компенсаційних механізмів чи гуманітарних програм, можуть ефективно поширюватися в соціальних мережах, зокрема в Instagram і Telegram, де візуальний контент має вищу залученість. Аудіоформати, наприклад, подкасти з історіями волонтерів «Схід SOS» або ВПО, можуть посилити емоційний зв'язок з аудиторією.

Для реалізації цих форматів можна використовувати доступні інструменти, такі як Canva для інфографік або Audacity для обробки аудіо, а також розглянути додаткове фінансування через грантові програми, подібні до Fellowship for Mediamakers.

Розширення партнерської мережі: наявна співпраця з благодійним фондом «Схід SOS» показала ефективність партнерств у просуванні матеріалів, зокрема через спільні публікації в Instagram. Рекомендується розвинути цей напрям шляхом залучення інших організацій, таких як Caritas, Червоний Хрест, або державних установ. Такі партнерства дозволять отримати доступ до додаткових джерел інформації, експертних коментарів і каналів поширення. Конкретним прикладом є співпраця «Вільного радіо» з Донецькою обласною державною адміністрацією (ДонОВА) у створенні та підтримці інтерактивної мапи гуманітарних осередків для ВПО, яка містить геолокацію 96 центрів у 19 областях України, де евакуйовані мешканці Донецької області можуть отримати консультації, психологічну та

гуманітарну допомогу, медичні послуги, підтримку у працевлаштуванні та покращення цифрової грамотності [32]. Координація партнерств потребує розробки плану комунікацій із чітким розподілом ролей, форматів співпраці та графіків спільних активностей.

Автоматизація робочих процесів. З огляду на те, що автор виконував функції журналіста, дизайнера та менеджера, рекомендується впровадити інструменти автоматизації для оптимізації процесів. Використання сервісів автоматичного транскрибування, таких як Otter.ai або розширена версія Goodtape, може скоротити час на обробку інтерв'ю. Шаблони в Canva або Adobe Express спростять створення візуального контенту для соціальних мереж, зокрема анонсів для Telegram чи Instagram. Інтеграція Notion з інструментами аналітики, такими як Google Analytics, дозволить відстежувати ефективність публікацій у реальному часі. Планування автоматичних публікацій через сервіси, такі як Buffer або Hootsuite, зменшить час на ручне розміщення матеріалів, дозволяючи автору зосередитися на створенні контенту.

Взаємодія з аудиторією — для підвищення залученості ВПО та мешканців прифронтових регіонів рекомендується впровадити інтерактивні елементи, такі як опитування чи анкети в соціальних мережах. Наприклад, після публікації інструкції про Реєстр збитків можна провести опитування в Telegram про труднощі, з якими стикаються заявники, що допоможе ідентифікувати бар'єри та вдосконалити матеріали. Створення рубрики на сайті «Вільного радіо» для історій аудиторії, наприклад, «Ваш досвід відновлення», стимулюватиме діалог і підвищить довіру. Управління коментарями потребуватиме залучення модератора для забезпечення етичної взаємодії та уникнення дезінформації, що сприятиме формуванню активної спільноти.

Локалізація контенту — з урахуванням орієнтації проєкту на ВПО та мешканців прифронтових регіонів, рекомендується адаптувати контент до специфіки окремих громад. Наприклад, створення матеріалів для конкретних

міст Донецької області із деталізацією доступних програм підтримки. врахування діалектів підвищить доступність. Акцент на історіях успіху місцевих громад, наприклад, відбудові шкіл, може мотивувати інших до участі. Для цього доцільно провести дослідження потреб аудиторії через опитування або фокус-групи.

Залучення додаткового фінансування — для стійкості проєкту рекомендується подати заявки на гранти від організацій, які підтримують медійні ініціативи з соціальним впливом. Кошти можна спрямувати на залучення відеографа чи SMM-менеджера, створення мультимедійного контенту та розширення географії на інші регіони, наприклад, Харківську, Херсонську та Запорізькі області. Бюджетування має включати резервний фонд для покриття непередбачених витрат, таких як технічні збої чи консультації з експертами.

Посилення моніторингу — замість вибіркового впровадити систематичний моніторинг ключових показників ефективності (KPI), таких як охоплення публікацій, рівень залученості та кількість переходів на сайт «Вільного радіо». Використання Google Analytics або вбудованої аналітики соціальних мереж дозволить оцінювати популярність матеріалів. Наприклад, аналіз взаємодії з інструкцією про Реєстр збитків може показати, які розділи потребують спрощення. Регулярний збір зворотного зв'язку через анкети допоможе адаптувати контент до змінних потреб аудиторії.

Отже, рекомендації щодо покращення медійного проєкту спрямовані на підвищення його ефективності та впливу. Диверсифікація форматів (відео, інфографіки, подкасти), розширення партнерств, автоматизація процесів, інтерактивність, локалізація контенту, залучення грантів і моніторинг KPI посилять залученість аудиторії, оптимізують ресурси та розширять охоплення.

Висновки до 3 розділу

Тож, реалізація медійного проєкту зіткнулася з комунікаційними, редакторськими та часовими труднощами, які вплинули на строки, але не на

якість контенту. Комунікаційні проблеми, зокрема затримки в узгодженні інтерв'ю з «Схід SOS» через бюрократичні процедури, вимагали гнучкості, тоді як несанкціоноване редагування тексту героєм інтерв'ю створило етичну дилему, підкресливши важливість чітких редакційних меж.

Обмежений часовий ресурс ускладнював поєднання аналітичної, редакційної та організаційної роботи, обмежуючи потенціал доопрацювання матеріалів. Водночас особливості реалізації, такі як циклічна структура, забезпечили регулярне висвітлення теми, а дворівнева декомпозиція оптимізувала процеси. Управління часом за методами PERT і Resource Breakdown Structure, багатоплатформна комунікація через Telegram, Facebook, Instagram, централізоване управління з мінімальною командою, контроль якості та ризиків гарантували достовірність і оперативність.

Соціальна спрямованість проекту сформувала базу знань для ВПО та громад. Рекомендації щодо диверсифікації форматів (відео, подкасти), розширення партнерств із благодійними організаціями, автоматизації, інтерактивності, локалізації, залучення грантів і моніторингу КРІ спрямовані на подолання виявлених проблем, посилення впливу та масштабування проекту.

ВИСНОВКИ

Отже, під час проведення дослідження було реалізовано мету та завдання медіапроєкту, що дозволяє зробити такі висновки:

1. Актуальність теми медіапроєкту зумовлена масштабами руйнувань і соціальних викликів, що постали перед Україною внаслідок повномасштабної війни, зокрема в прифронтових регіонах. Донецька область — одна з найбільш постраждалих як у фізичному, так і в гуманітарному вимірах. Значна частина її мешканців була змушена евакуюватися, а ті, хто залишився, продовжують жити в умовах постійної небезпеки, обмеженого доступу до базових послуг та своєрідного «інформаційного вакууму».

У цьому контексті дослідження воєнного та післявоєнного відновлення, з акцентом на інформування постраждалих громад, набуває не лише публіцистичного, а й суспільно значущого характеру. Медіапроєкт реалізує важливе завдання — надає систематизовану, перевірену та доступну інформацію про ключові аспекти відбудови. Йдеться про руйнування житлового сектору, компенсаційні механізми, можливості гуманітарної підтримки, а також про діяльність волонтерських та благодійних ініціатив.

Медіапроєкт дозволив охопити різні типи аудиторій — як внутрішньо переміщених осіб, так і тих, хто залишився на прифронтових територіях. Завдяки практичній орієнтації матеріалів, вони мають не лише просвітницький, а й прикладний характер.

Проєкт також виконує аналітичну функцію: через інтерв'ю з волонтерами та експертами, аналіз нормативно-правових актів він відтворює реальний стан відновлення регіону та окреслює ключові прогалини в інформуванні населення. Таким чином, створений медіапродукт може бути корисним не лише постраждалим, а й фахівцям, які працюють у сфері відновлення.

2. Реалізація медіапроєкту продемонструвала ефективність використання комбінованого підходу до подачі інформації у тематиці відновлення прифронтових регіонів.

Структура проєкту передбачає серію тематично взаємопов'язаних матеріалів, що дозволяє не лише поглиблювати окремі аспекти (наприклад, компенсаційні механізми для ВПО чи стан житлової інфраструктури), а й забезпечити сталість інформаційної присутності теми у публічному просторі.

Формат регулярного оновлення та доповнення контенту надає проєкту потенціал трансформації у довготривалу ініціативу. Комбінований характер проєкту — поєднання текстових інструкцій, аналітичних оглядів, інтерв'ю, візуального контенту (фото, інфографіки) — забезпечив ширше охоплення аудиторії з різними інформаційними потребами. Такий підхід сприяє підвищенню доступності контенту, покращенню сприйняття складних юридичних та соціальних тем, а також дає змогу реалізовувати просвітницьку функцію через практичні матеріали, зокрема експлейнери та покрокові гайди.

Окремо варто відзначити багаторівневу аудиторну стратегію проєкту. Попри первинну орієнтацію на мешканців Донецької області та ВПО з цього регіону, тематика проєкту є релевантною для ширшого національного контексту.

Питання компенсацій, гуманітарної допомоги й адаптації в нових умовах однаково актуальні для переміщених осіб з усіх регіонів, що дозволяє проєкту виконувати міжрегіональну інформаційну функцію. Завдяки публікації на регіональному медіаресурсі, проєкт отримав змогу оперативно реагувати на зміни ситуації, поширювати інформацію через соціальні мережі та взаємодіяти з аудиторією. Це підвищує гнучкість і динамічність ініціативи.

У такий спосіб медіапроєкт виконує роль не лише інформаційного майданчика, а й інструменту мобілізації знань і ресурсів, що можуть бути використані у процесах відновлення на різних рівнях — індивідуальному, локальному та громадському.

3. Проєкт вирізняється міждисциплінарним підходом, що дозволяє не лише висвітлювати процеси відновлення, а й безпосередньо впливати на їхню якість шляхом посилення комунікації, підвищення обізнаності громадян та формування спільної відповідальності за майбутнє країни. Така концепція має потенціал стати важливим інструментом у побудові відкритого, інклюзивного й ефективного післякризового суспільства.

Зокрема, проєкт має комплексну структуру та спрямований на вирішення одразу кількох взаємопов'язаних завдань — редакційного, комунікаційного та соціального характеру. **Редакційна мета** полягає в систематичному зборі, аналізі та поданні інформації про процеси відновлення, що дозволяє формувати глибокі та достовірні медійні матеріали. **Комунікаційна складова** спрямована на інформування широкого загалу, популяризацію позитивних прикладів взаємодії громадянського суспільства, держави та міжнародних партнерів, а також надання практичних рекомендацій для громадян, які є безпосередніми учасниками процесів відновлення. **Соціальна компонента** підкреслює довгострокову орієнтацію проєкту — створення центральної бази знань і стимулювання діалогу між усіма учасниками відновлення, що сприяє підвищенню стійкості громад і посиленню ефективності допомоги.

Організаційна модель проєкту заснована на дворівневій комбінованій декомпозиції, яка поєднує контентну логіку (за типом медіапродукту) та процесну (за етапами створення). Такий підхід забезпечує високий рівень гнучкості та дозволяє ефективно планувати ресурси, підтримуючи баланс між якістю контенту та темпами його виробництва.

Особливу увагу приділено управлінню часом — шляхом використання комбінації чотирьох методів оцінювання тривалості: аналогового, параметричного, методу трьох оцінок PERT та експертного судження. Таким чином проєкт прагне до обґрунтованого планування й дотримання професійних стандартів у медіавиробництві.

4. Медіапроект засвідчив як потенціал обраної моделі, так і низку викликів, що супроводжували її втілення. Попри обмеженість ресурсів, складну комунікацію з партнерами та високий рівень виробничого навантаження, проект вдалося реалізувати відповідно до первинного задуму, зберігаючи якість та релевантність матеріалів.

Ключовою особливістю проекту стала його багаторівнева структура — від змістовного планування до виробничих етапів. Це забезпечило системність у підході до створення контенту, дозволило поєднувати аналітичну, інформаційну та практичну складові. Завдяки гнучкості декомпозиції вдалося адаптувати процес до змінних умов, не втрачаючи фокусу на цільовій аудиторії.

Проект наочно продемонстрував значущість довіри між журналістами, героями матеріалів та партнерами. Прецеденти з редагуванням інтерв'ю та складною взаємодією з інституційними гравцями виявили потребу в чітко прописаних етичних і процедурних правилах комунікації. Це особливо важливо для ініціатив, що працюють на перетині журналістики, активізму та громадської підтримки. Зміцнення цієї довіри — ключовий фактор не лише для успішної реалізації окремих матеріалів, а й для сталості подібних ініціатив у майбутньому.

Водночас реалізація проекту підтвердила актуальність обраної тематики: запит на зрозумілу, структуровану, достовірну інформацію про механізми відновлення, компенсацій і гуманітарної допомоги залишається високим. Це створює підґрунтя для масштабування проекту — як через розширення форматів (відео, подкасти, інфографіки), так і через географічну експансію на інші регіони.

Медіапроект не лише реалізував початкові цілі, а й створив потенціал для подальшого розвитку — як у напрямку розбудови спільноти, так і у формуванні сталої інформаційної екосистеми для підтримки процесів відновлення в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрейців І. **Як готувати свій медіапроект: інгредієнти й технологія. Кейс LIGA.Life** [Електронний ресурс]. – 2020. – URL: <https://www.thelede.media/management/2020/07/10/1868/> (дата звернення: 05.06.2025).
2. **Благодійний фонд «Право на захист» (Право на захист)** [Електронний ресурс]. – URL: <https://r2p.org.ua/category/pro-nas> (дата звернення: 06.06.2025).
3. **Брак місць та незадовільні умови розміщення, обмежений доступ до гумдопомоги: проблеми ВПО на Кіровоградщині** [Електронний ресурс] // Українська Гельсінська спілка з прав людини. – 2025. – URL: <https://www.helsinki.org.ua/articles/brak-mists-ta-nezadovilni-umovy-rozmishchennia-obmezhenyy-dostup-do-humdopomohy-problemy-vpo-na-kirovohradshchyni/> (дата звернення: 05.06.2025).
4. **В Україні налічується 4,6 млн внутрішньо переміщених осіб** [Електронний ресурс] // Скільки-скільки? – 2025. – 18 березня. URL: <https://skilky-skilky.info/v-ukraini-nalichuietsia-4-6-mln-vnutrishno-peremishchenykh-osib/> (дата звернення: 05.06.2025).
5. **Відтворення великої експозиції: Музей цікавої науки в Одесі відновлює роботу** [Відео] / Суспільне. Одеса. — YouTube. — URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ANMjyGmZl88> (дата звернення: 06.06.2025).
6. **ВПО.UA. «Го ВПО України: Вінниця – підсумки року, виклики та спільні перемоги»** [Відео] / Facebook [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.facebook.com/VPO.UA/videos/612755187858609> (дата звернення: 06.06.2025).
7. **Два роки війни: стан і потреби ВПО в Україні** [Електронний ресурс] // Детектор медіа. – 2024. – URL:

<https://cs.detector.media/community/texts/185978/2024-03-25-dva-roky-viyny-stan-i-potreby-vpo-v-ukraini> (дата звернення: 05.06.2025).

8. Дімітрова І. **До 200 тисяч за ремонт: як постфактум отримати компенсацію за ремонт пошкодженого житла** [Електронний ресурс] // Газета «СхідNOW». – 2024. – 1 березня. – URL: <https://shidnow.com.ua/do-200-tysyach-za-remont-yak-postfaktum-otrymaty-kompensacziyu-za-remont-poshkodzhenogo-zhytla/> (дата звернення: 06.06.2025).

9. **До 40 протезів на місяць: як у Полтаві протезують та реабілітують людей після поранень** [Електронний ресурс] / Суспільне. Полтава. — YouTube, без дати. — URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FsJWxjcbHKk>. (дата звернення: 06.06.2025).

10. Донецька обласна державна адміністрація. **Донецька область зазнала найбільших в Україні втрат житлового фонду: Світовий банк оприлюднив результати швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA4)** [Електронний ресурс]. – 2025. – URL: <https://dn.gov.ua/news/donecka-oblast-zaznala-najbilshih-v-ukrayini-vtrat-zhitlovogo-fondu-svitovij-bank-oprilyudniv-rezultati-shvidkoyi-ocinki-zavdanoyi-shkodi-ta-potreb-na-vidnovlennya-rdna4> (дата звернення: 05.06.2025).

11. Донецька обласна державна адміністрація. **За минулий рік мешканці Донеччини подали понад 6 700 заяв на державну допомогу для відновлення пошкодженого житла** [Електронний ресурс]. – 2025. – URL: <https://dn.gov.ua/news/za-minulij-rik-meshkanci-donechchini-podali-ponad-6700-zayav-na-derzhavnu-dopomogu-dlya-vidnovlennya-poshkodzhenogo-zhitla> (дата звернення: 06.06.2025).

12. Донецька обласна державна адміністрація. **На Донеччині зруйновано понад 42 тисячі приватних та багатоповерхових житлових будинків** [Електронний ресурс]. – 2024. – URL: <https://dn.gov.ua/galleries/na-donechchini-zrujnovano-ponad-42-tisyachi-privatnih-ta-bagatopoverhovich-zhitlovih-budinkiv> (дата звернення: 05.06.2025).

13. **Допомога переселенцям з Донецчини: де шукати гуманітарні штаби для ВПО в Україні (адреси та геолокації)** [Електронний ресурс] // Вільне радіо. – 2024 – 09 серпня. – URL: <https://freeradio.com.ua/dopomoha-dlia-pereselentsiv-z-donechchyny-de-shukaty-humanitarni-shtaby-dlia-vpo-v-ukraini-adresy-ta-heolokatsii/> (дата звернення: 05.06.2025).

14. ДП «Інформаційно-обчислювальний центр» Міністерства соціальної політики України. **Дашборд ВПО – Внутрішньо переміщені особи** [Електронний ресурс]. Київ: ДП ІОЦ, 2025. URL: <https://www.ioc.gov.ua/analytics/dashboard-vpo> (дата звернення: 05.06.2025).

15. Дубровенко А. **Бахмут, Авдіївка та інші — які українські міста найбільше постраждали за два роки агресії РФ** [Електронний ресурс]. – 2024. – URL: <https://fin.novyny.live/bakhmut-avdiyivka-ta-inshi-iaki-ukrayinski-mista-naibilshe-postrazhdali-za-dva-roki-agresiyi-rf-154768.html> (дата звернення: 05.06.2025).

16. **єВідновлення: умови та механізм надання компенсації для відновлення пошкодженого нерухомого майна** [Електронний ресурс] // Право на захист. – 2025. – URL: https://r2p.org.ua/storage/documents/1281e6ac3074419bae4db629a5853d4e0029549b_original.pdf (дата звернення: 05.06.2025).

17. Єгоров В., Герус Б., Шеруда О. **Житлові права ВПО у Рівненській області: проблеми та практики їх вирішення** [Електронний ресурс] / за ред. М. Цип'ящук. – Рівне: Українська Гельсінська спілка з прав людини, 2024. – 82 с. – URL: <https://www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/ZHYTLOVI-PRAVA-VPO-U-RIVNENSKIY-OBLASTI-MONITORYNHOVYY-ZVIT.pdf> (дата звернення: 05.06.2025).

18. З Донецчини виїхало вже понад 1,1 мільйона жителів: як триває евакуація й скільки людей лишається в області // **ІА «Вчасно»** [Електронний ресурс]. – 2025. – URL: <https://vchasnoua.com/news/z-doneccini-viyixalo-vze-ponad-11-miliona-ziteliv-iak-trivaje-evakuaciia-i-skilki-liudei-lisajetsia-v-oblasti> (дата звернення: 05.06.2025).

19. **Закон № 11161: механізм виплат за житло в окупації, й чи готова держава фінансувати компенсації мільйонам українців** [Електронний ресурс] // ІА «Вчасно». – 2025. – 5 червня. – URL: <https://vchasnoua.com/news/zakon-11-161-mexanizm-viplat-za-zitlo-v-okupaciyi-i-ci-gotova-derzava-finansuvati-kompensaciyi-milionam-ukrayinciv> (дата звернення: 06.06.2025).

20. Київська обласна державна адміністрація; Аналітичний центр «Соціоконсалтинг». **Потреби внутрішньо переміщених осіб: аналітичний огляд за результатами оцінки 2024 р.** [Електронний ресурс]. – Київ, 2025. – URL: https://sociocon.org/wp-content/uploads/2025/02/Zvit_Otsinka_potreb_VPO.pdf (дата звернення: 05.06.2025).

21. Київська школа економіки. **Велика війна: прямі збитки інфраструктури зросли до \$170 млрд** [Електронний ресурс]. – 2025. – URL: <https://skilky-skilky.info/velyka-viy-na-priami-zbytky-infrastruktury-zrosly-do-170-mlrd/> (дата звернення: 05.06.2025).

22. Київська школа економіки. **Збитки, завдані Україні через війну з Росією (станом на листопад 2024 року)** [Електронний ресурс]. – Київ: KSE, 2024. – 21 с. – URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/02/KSE_Damages_Report-November-2024-UA.pdf (дата звернення: 05.06.2025).

23. Красненко М. **Яких змін в інтересах постраждалих від війни очікуємо від парламенту в поточній сесії** [Електронний ресурс] // ZMINA. – 2025. – 11 березня. – URL: <https://zmina.info/columns/yakyh-zmin-v-interesah-postrazhdalyh-vid-vijny-ochikuyemo-vid-parlamentu-u-potochnij-sesiyi> (дата звернення: 05.06.2025).

24. Левицька В. **Виплати ВПО: що змінюється з 1 березня** [Електронний ресурс] // Радіо Свобода. – 2024. – URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/vnutrishni-pereselentsi-vyplaty-skorochennya-kryteriyi/32837677.html> (дата звернення: 05.06.2025).

25. **Лубінець Д. Лубінець критикує уряд за скорочення допомоги на проживання ВПО і просить не зупиняти виплат до закінчення воєнного стану** [Електронний ресурс] // ZMINA. – 2025. – URL: <https://zmina.info/news/lubinecz-krytykuye-uryad-za-skorochennya-dopomogy-na-prozhyvannya-vpo-i-prosyty-ne-zupynyaty-vyplaty-do-zakinchennya-voyennogo-stanu/> (дата звернення: 05.06.2025).

26. **Магуряк І. Історія переселенки з Авдіївки, яка намагається отримати компенсацію за житло** [Електронний ресурс] // 24 Канал. – 2025. – 20 лютого. – URL: https://24tv.ua/istoriya-pereselenki-avdiyivki-yaka-namagayetsya-otrimati-komensatsiyu_n2756950 (дата звернення: 05.06.2025).

27. **Мельников Т. Відлуння Донбасу** [Електронний ресурс] / Тимофій Мельников. — Untitled, 2024 . — URL: <https://www.untitled.in.ua/post/donbass-echoes-tymofii-melnikov.untitled.in.ua>

28. **Міжнародна організація з міграції (МОМ). Оцінка колективних центрів перебування: IV квартал 2024 року.** Київ: МОМ, 2025. 38 с. URL: https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd11861/files/documents/2025-06/iom_cccm_collective-center-assessment-report_q4.pdf (дата звернення: 05.06.2025).

29. **Міжнародна організація з міграції. Звіт про внутрішнє переміщення в Україні: Загальне опитування населення, раунд 16 (березень–квітень 2024 р.)** [Електронний ресурс]. – Київ: МОМ, 2024. – URL: https://dtm.iom.int/sites/g/files/tmzbd11461/files/reports/IOM_UKR_GPS_Internal%20Displacement%20Report_Round%2016_UA_June%202024.pdf (дата звернення: 05.06.2025).

30. **На Чернігівщині волонтери з усього світу відбудовують ущент зруйновані війною будинки** [Відео] / Суспільне. Чернігів / YouTube. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=XaJvJ3Fh5JI> (дата звернення: 06.06.2025).

31. **Національний університет «Острозька академія». Програма XXX наукової викладацько-студентської конференції «Дні науки 2025»**

[Електронний ресурс]. – Острог: НаУОА, 2025. – URL: https://www.oa.edu.ua/assets/files/news/2025/science_days_program.pdf (дата звернення: 05.06.2025).

32. **Не лише через «Дію»: українцям розповіли, як подати заяву за програмою «Відновлення»** [Електронний ресурс] // Слово і Діло. – 2023. – 1 серпня. – URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/12/11/novyna/suspilstvo/ne-lyshe-cherez-diyu-ukrayincyam-rozpovily-yak-podaty-zayavu-prohramoyu-yevidnovlennya> (дата звернення: 05.06.2025).

33. **Не лише ремонт: стартував новий етап «Відновлення» для власників знищеного житла** [Електронний ресурс] // Слово і Діло. – 2023. – 1 серпня. – URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/08/01/novyna/suspilstvo/ne-lyshe-remont-startuvav-novyj-etap-yevidnovlennya-vlasnykiv-znyshhenoho-zhytla> (дата звернення: 05.06.2025).

34. **Пацієнти боялися кожного шороху: евакуація психоневрологічного інтернату на Сумщині** [Відео] Суспільне. Суми. / YouTube. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FC61zurDdCs> (дата звернення: 06.06.2025).

35. **Прихисток — прихисти своїх** [Електронний ресурс]. – URL: <https://prykhystok.gov.ua/> (дата звернення: 05.06.2025).

36. **Про садівництво під постійними обстрілами** [Відео] Суспільне. Херсон/ YouTube. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1IMfHXDU4WY> (дата звернення: 06.06.2025).

37. **Рада ухвалила закон про компенсацію за знищене житло на ТОТ** [Електронний ресурс] // Укрінформ. – 2024. – 19 грудня. – URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/3939795-rada-uhvalila-zakon-pro-kompensaciu-za-znisene-zitlo-na-tot.html> (дата звернення: 05.06.2025).

38. **Релоковане поле: підприємця пересадила лаванду із прикордоння Сумщини углиб регіону** [Електронний ресурс] / Суспільне.

Суми. — YouTube — URL: <https://youtu.be/67Bl0yEKzuA> (дата звернення: 06.06.2025).

39. Савченко Г. **Калькуляція компенсації: скільки грошей можна отримати за зруйноване житло** [Електронний ресурс] // Газета «СхідNOW». — 2024. — 1 серпня. — URL: <https://shidnow.com.ua/kalkulyacziya-kompensacziyi-skilky-groshej-mozhna-otrymaty-za-zrujnovane-zhytlo/> (дата звернення: 06.06.2025).

40. Суспільне розповідає про відновлення й відбудову прифронтових регіонів у циклі документальних історій «ТутРемБуд» [Електронний ресурс] / Prostir.ua. — URL: <https://www.prostir.ua/?news=suspilne-rozpovidaje-pro-vidnovlennya-j-vidbudovu-pryfrontovyh-rehioniv-u-tsykli-dokumentalnyh-istorij-tutrembud>.

41. Суспільне. «ТутРемБуд»: проєкт про відновлення і відбудову українських міст, житлових кварталів та інфраструктури [Електронний ресурс] // YouTube. — URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLqTIVB7LNBwYVCUGK_aoYTxXyLZDqu9vK

42. Суспільне. Чернігів. «Ми залежимо від електрики»: як у Славутичі щодня адаптуються до відключень світла [Відео] / YouTube. — 2025. — URL: <https://www.youtube.com/watch?v=AkWq-no7ros> (дата звернення: 06.06.2025).

43. Тенденції перетину кордону ВПО у 2022–2025 роках [Електронний ресурс] // Інститут аналітики та адвокації. — 2025. — URL: <https://iaa.org.ua/articles/tendencziyi-peretynu-kordonu-vpo-u-2022-2025-rokah/> (дата звернення: 05.06.2025).

44. Харкевич Т. **Майже 10 років оборони: як Україна втратила Авдіївку та що відомо про ситуацію там зараз** [Електронний ресурс] // Вільне радіо. — 2024. — 20 лютого. — URL: <https://freeradio.com.ua/maizhe-10-rokiv-oborony-iak-ukraina-vtratyla-avdiivku-ta-shcho-vidomo-pro-sytuatsiiu-tam-zaraz-analiz/> (дата звернення: 05.06.2025).

45. **Humanitarian impact of increased hostilities in Donetska oblast** [Електронний ресурс] // ACAPS. – 2024. – 17 вересня. – URL: https://www.acaps.org/fileadmin/Data_Product/Main_media/20240817_ACAPS_Briefing_note_Humanitarian_impact_of_increased_hostilities_in_Donetska_oblast.pdf (дата звернення: 05.06.2025).

46. Norwegian Refugee Council. **Ukraine three years on: Sharp increase in basic needs along the frontline** [Електронний ресурс]. – 2025. – URL: https://www.nrc.no/news/2025/february/ukraine-three-years-on-sharp-increase-in-basic-needs-along-the-frontline?utm_source (дата звернення: 05.06.2025).

47. Russo-Ukrainian War // **Wikipedia** : the free encyclopedia [Електронний ресурс]. – URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Russo-Ukrainian_War (дата звернення: 05.06.2025).

48. **Situation Update – March 2024** [Електронний ресурс] // ReliefWeb. – 2024. – URL: <https://response.reliefweb.int/ukraine/humanitarian-bulletin/situation-update-march-2024> (дата звернення: 05.06.2025).

49. **Situation update: Ukraine** [Електронний ресурс] // UNHCR. – 2025. – URL: <https://surl.li/hfsjbj> (дата звернення: 05.06.2025).

50. **The Norwegian Refugee Council has stopped providing assistance in almost 20 countries, including Ukraine** [Електронний ресурс] // Visit Ukraine Today. – 2025. – URL: <https://visitukraine.today/blog/5630/the-norwegian-refugee-council-has-stopped-providing-assistance-in-almost-20-countries-including-ukraine> (дата звернення: 06.06.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

вільне[®]
радіо

вільне[®]
радіо

 вільне[®]
радіо

